

Promicanje rodne ravnopravnosti u vodećim ulogama u sportu

GENDERWISE

GENDERWISE OBRAZOVNI PROGRAM

AUTORI:

Akronim projekta:

GENDERWISE

Naziv projekta:

GENDERWISE - Gender Equality, New Directions, Education, Resilience, Women's Initiatives, Support, Empowerment

Broj projekta:

101183374

Program/ključna aktivnost:

ERASMUS-SPORT-2024, KA220

Web stranica: www.genderwise.eu**Projektne partneri:**

Ovaj dokument izrađen je pod **Creative Commons** licencom:
Imenovanje - Nekomercijalno - Dijeli pod istim uvjetima (CC BY-NC-SA).

Cijeli ili dijelovi ovog dokumenta mogu se koristiti, umnožavati i dijeliti uz uvjet da se navede izvor, da se ne koriste u komercijalne svrhe te da se licenca ne mijenja.

Sva prava pridržana.

© 2025 Promoting Gender Equality in Sports Leadership - GENDERWISE

2

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Sufinancira
Europska unija

Sadržaj

DIO I. OPĆENITO O PROGRAMU.....	4
DIO II. MODULI I ISHODI UČENJA.....	11
DIO III. - PREGLED POJEDINAČNIH MODULA.....	16

DIO I. OPĆENITO O PROGRAMU

OSNOVNE INFORMACIJE	
Sektor	Sport i obrazovanje s posebnim naglaskom na rodnu ravnopravnost, inkluzivnost i dualne karijere
Naziv programa	GENDERWISE - žene na vodećim pozicijama i rodna ravnopravnost u sportu
Tip programa	Program neformalnog obrazovanja - online modularno učenje (MOOC format)
Uvjeti za sudjelovanje u programu	<p>Sudjelovanje u obrazovnom programu GENDERWISE otvoreno je mladim sportašicama u dobi od 14 do 26 godina, kao i ženama koje žele osnažiti svoje liderske, trenerske i profesionalne vještine u području sporta. Od sudionica se očekuje opći interes za rodnu ravnopravnost, osobni razvoj ili napredovanje u sportskoj karijeri, iako program nije ograničen isključivo na ta područja jer kroz sam program sudionice mogu učiti, razvijati se i pronaći dodatnu motivaciju.</p> <p>Za sudjelovanje je potrebno otvoriti korisnički račun na online platformi za učenje GENDERWISE te programu pristupati putem elektroničkog uređaja sa stabilnom internetskom vezom. Preporučuje se osnovno snalaženje u radu s digitalnim alatima jer program uključuje videomaterijale, kvizove i druge interaktivne sadržaje.</p> <p>Program je dostupan na šest jezika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engleski • Hrvatski • Grčki • Portugalski

	<ul style="list-style-type: none"> • Finski • Ukrajinski <p>Za sudjelovanje u programu nisu potrebne prethodne formalne kvalifikacije. Program je otvoren sudionicama različitih obrazovnih i sportskih profila koje žele sudjelovati u strukturiranom programu neformalnog učenja.</p>
Uvjeti za završetak programa	<p>Za uspješan završetak obrazovnog programa GENDERWISE potrebno je aktivno sudjelovati u svim obveznim materijalima i aktivnostima unutar svakog modula. To uključuje pregled svih edukativnih videomaterijala, obradu tekstualnih sadržaja te sudjelovanje u interaktivnim elementima poput kvizova, pitanja za refleksiju i kratkih zadataka dostupnih kroz program.</p> <p>Svaki modul uključuje kratku provjeru usvojenosti sadržaja, usmjerenu na provjeru razumijevanja ključnih pojmova i vještina. Za nastavak sudjelovanja u programu potrebno je završiti sve provjere predviđene na razini pojedinog modula. Nakon završetka svih šest modula, sudionice su obvezne pristupiti završnoj provjeri, koja služi kao konačna potvrda stečenih znanja i kompetencija.</p> <p>Potvrda o završetku programa izdaje se isključivo sudionicama koje su ispunile sve predviđene obveze i uspješno završile sve provjere znanja.</p>
Trajanje programa i metode učenja/poučavanja	<p>Obrazovni program GENDERWISE traje ukupno 24 školska sata (1 školski sat = 45 minuta) i organiziran je kroz šest modula, od kojih svaki traje 4 školska sata (ukupno približno 18 sati učenja).</p> <p>Preporučeno je program završiti u razdoblju od 8 do 10 tjedana, ovisno o dostupnom vremenu i individualnom tempu učenja. To podrazumijeva prosječan ritam od jednog modula svakih 1 do 2 tjedna, uz uvažavanje vremena potrebnog za mentorsku podršku,</p>

	<p>smjernice i dodatne aktivnosti povezane s programom. Sudionice mogu odabrati i drugačiji tempo koji bolje odgovara njihovim obvezama i rasporedu.</p> <p>Program se provodi u online formatu koji omogućuje učenje vlastitim tempom, u skladu s načelima MOOC pristupa. Kroz sve module primjenjuju se različite metode učenja i poučavanja, uključujući kratke edukativne videomaterijale, ilustrirane tekstove, infografike, studije slučaja, vođene zadatke za refleksiju te praktične „uradi sam” (DIY) aktivnosti. U svaku cjelinu uključeni su i interaktivni kvizovi koji podržavaju usvajanje znanja i praćenje napretka.</p> <p>Sudionice prolaze kroz jasno strukturiran slijed aktivnosti - pogledaj, istraži, primijeni i promisli - osmišljen kako bi se poticao postupni razvoj vještina i povezivanje sa samom temom. Svaki modul završava kratkom provjerom usklađenom s definiranim ishodima učenja. Cjelokupni program završava završnom provjerom na temelju koje se izdaje potvrda o završetku.</p>
<p>Alati, materijali i okruženje za učenje potrebni za provedbu programa</p>	<p>Obrazovni program GENDERWISE prvenstveno je osmišljen za online učenje vlastitim tempom i zahtijeva samo osnovne digitalne alate. Sudionice trebaju imati pristup računalu, tabletu ili pametnom telefonu sa stabilnom internetskom vezom te suvremenim internetskim preglednikom koji omogućuje prikaz videomaterijala, interaktivnih sadržaja i PDF dokumenata. Za pristup materijalima potreban je i jednostavan PDF čitač te program za reprodukciju video materijala s podrškom za titlove.</p> <p>Svi materijali za učenje, uključujući videomaterijale, tekstove, infografike, kvizove i radne listove, dostupni su izravno na online platformi GENDERWISE. Sučelje platforme omogućuje</p>

jednostavno snalaženje, praćenje napretka i fleksibilno korištenje sadržaja. Sudionicama može koristiti i vođenje bilješki u osobnoj bilježnici ili uz pomoć digitalnog alata za bilježenje, osobito za pitanja za refleksiju i zadatke.

Iako je program prvenstveno osmišljen za online provedbu, može se provoditi i u **uživo facilitiranom/vođenom ili kombiniranom obliku učenja**. U takvim slučajevima program trebaju provoditi **stručnjaci ili treneri** koje imaju odgovarajuća znanja o rodnoj ravnopravnosti, liderstvu i specifičnim temama obuhvaćenima modulima. Osobe koje provode program trebaju biti upoznate sa strukturom programa i pripadajućim materijalima kako bi se osigurala kvalitetna i učinkovita provedba.

Kompetencije koje se razvijaju kroz program

Ovaj odjeljak donosi **sažeti pregled kompetencija** koje se razvijaju kroz obrazovni program GENDERWISE. Detaljan i cjelovit popis kompetencija dostupan je zasebno unutar svakog pojedinog modula.

Kroz edukaciju u sklopu GENDERWISE obrazovnog programa, sudionice razvijaju širok raspon kompetencija koje podupiru inkluzivnu, etičnu i rodno osviještenu praksu u sportu, uključujući:

- Program jača njihovu sposobnost prepoznavanja i suočavanja s rodnim stereotipima, preprekama i diskriminatornim praksama te pritom razvija znanja i samopouzdanje potrebno za promicanje rodne ravnopravnosti u treniranju, vođenju, upravljanju i organizacijskom okruženju.
- Sudionice unaprjeđuju svoje komunikacijske vještine, vještine suradnje i donošenja odluka, uče kako osmisliti i provoditi rodno osviještene strategije i akcijske planove te razvijaju sposobnost pružanja podrške ravnopravnom sudjelovanju i napredovanju u sportskoj karijeri.
- Program također razvija kompetencije u području društvene odgovornosti, uključivanja dionika i održivog planiranja projekata, kao i osobne vještine poput samorefleksije, emocionalne inteligencije te sposobnosti pružanja podrške i mentoriranja drugih.

Sve navedene kompetencije zajedno osnažuju sudionice za doprinos stvaranju inkluzivnijeg, pravednijeg i podržavajućeg okruženja u sportu.

Upravljanje kvalitetom i kvaliteta provedbe programa (predloženi pristup, metode, aktivnosti, alati i sl.)

Kvaliteta obrazovnog programa GENDERWISE osigurava se kombinacijom strukturiranog planiranja, kontinuiranog praćenja i sustavnih mehanizama prikupljanja povratnih informacija. Upravljanje kvalitetom započinje već u fazi razvoja, pri čemu svaki modul slijedi ujednačenu strukturu, jasno definirane ishode učenja i sadržaj utemeljen na relevantnim dokazima te usklađen s ciljevima programa. Svi materijali prolaze internu provjeru od strane partnera s odgovarajućim stručnim znanjem kako bi se osigurala točnost, relevantnost i usklađenost s načelima rodne ravnopravnosti i inkluzivnosti, kao i vanjsku stručnu evaluaciju prije konačnog odobrenja sadržaja.

Tijekom provedbe prati se napredak i angažman sudionica putem analitike platforme, uključujući stopu završetka modula, rezultate kvizova i interakciju s materijalima. Ovi podaci pomažu u prepoznavanju dijelova sadržaja koje je potrebno dodatno pojasniti ili prilagoditi tempu učenja. Svaki modul uključuje ugrađene mogućnosti za prikupljanje povratnih informacija, poput kratkih anketa, alata za ocjenjivanje, pitanja za refleksiju i opcionalnih komentara, čime se sudionicama omogućuje dijeljenje iskustava i prijedloga za unaprjeđenje programa.

Kvaliteta se dodatno osigurava testiranjem s korisnicima prije potpune implementacije programa. Manja skupina pripadnica ciljne skupine ili pilot-sudionica pregledava odabrane module kako bi se procijenila jasnoća sadržaja, upotrebljivost, pristupačnost i cjelokupno iskustvo učenja. Njihove povratne informacije koriste se za završne dorade prije nego što program postane javno dostupan.

	<p>Svi materijali za učenje izrađeni su u skladu sa smjericama pristupačnosti, čime se osigurava da su videomaterijali, tekstovi i interaktivni sadržaji funkcionalni, razumljivi i upotrebljivi na različitim uređajima. Tehničke provjere (reprodukcija videa, funkcionalnost kvizova, preuzimanje materijala, navigacija kroz platformu) provode se redovito kako bi se osiguralo neometano i kvalitetno korisničko iskustvo.</p> <p>Nakon potpune provedbe programa provodi se završna evaluacija kojom se prikupljaju strukturirane povratne informacije o sadržaju, strukturi, upotrebljivosti i učinku programa. Rezultati ove evaluacije koriste se za buduća unaprjeđenja, čime se osigurava da program ostane relevantan, učinkovit i usmjeren na korisnice.</p>
Datum konačne verzije programa	<u>14. 1. 2026.</u>
Metode i primjeri vrednovanja ishoda učenja	<p>Vrednovanje u obrazovnom programu GENDERWISE temelji se na strukturiranom pristupu koji se dosljedno primjenjuje kroz svih šest modula. Svaki modul organiziran je u više cjelina učenja, pri čemu su aktivnosti vrednovanja integrirane kroz cijeli proces učenja kako bi se osiguralo postupno usvajanje sadržaja, potaknulo kritičko promišljanje i podržala samostalna primjena znanja.</p> <p>Formativno vrednovanje integrirano je u svaki modul i uključuje pitanja za refleksiju te praktične zadatke. Pitanja za refleksiju, najčešće u obliku 1 do 3 pitanja, usmjeravaju sudionice na promišljanje vlastitih iskustava i povezivanje sadržaja s konkretnim situacijama u sportu. Pojedini moduli također uključuju zadatke temeljene na scenarijima, alate za samoprocjenu ili manje praktične zadatke iz stvarnog konteksta, osmišljene kako bi se dodatno učvrstilo razumijevanje i potaknula aktivna primjena stečenih kompetencija.</p>

Na kraju svakog modula sudionice pristupaju sumativnom vrednovanju u obliku završnog kviza, koji se u pravilu sastoji od 10 do 20 pitanja. Kvizovi kombiniraju pitanja višestrukog izbora, točno/netočno tvrdnje, zadatke rangiranja i scenarijski utemeljene zadatke kako bi se procijenilo činjenično znanje, ali i sposobnost primjene naučenih koncepata u realnim ili simuliranim situacijama. Za nastavak sudjelovanja u programu potrebno je uspješno riješiti završni kviz, pri čemu je za prolaz potrebno ostvariti najmanje **90 % točnih odgovora**.

Zajedno, ovi elementi vrednovanja osiguravaju jasno strukturiran i podržavajući proces učenja, učvršćuju ključne koncepte te pomažu sudionicama u razvoju praktičnih vještina i kritičke osviještenosti potrebne za inkluzivnu i rodno osviještenu praksu u sportu.

Ključni elementi vrednovanja (sažetak):

- Pitanja za refleksiju: 1-3 pitanja na kraju podcjelina
- Zadaci temeljeni na scenarijima: kratke primijenjene aktivnosti integrirane u odabrane cjeline
- Praktični zadaci: manji zadaci ili izazovi iz stvarnih situacija unutar modula
- Alati za samoprocjenu: kontrolne liste ili praćenje napretka u odabranim modulima
- Aktivnosti međusobnog vrednovanja: koriste se kada je korisna dublja refleksija ili usporedba
- Zadaci izrade akcijskih planova: kraći zadaci usmjereni na planiranje i razvoj strategija u relevantnim modulima
- Završni kviz po modulu: 10-20 pitanja za provjeru ukupnog znanja i primjene

DIO II. MODULI I ISHODI UČENJA

Br.	NAZIV MODULA	SET ISHODA UČENJA	TRAJANJE (SATI)		
			PROCES UČENJA	PRAKTIČAN RAD/ REFLEKSIJA/ VREDNOVANJE	UKUPNO
1.	Rodno osviješteno i inkluzivno trenerstvo	<ul style="list-style-type: none"> Razumjeti načela rodne ravnopravnosti u sportu te analizirati utjecaj stereotipa i prepreka na trenerske uloge i mogućnosti profesionalnog razvoja žena i muškaraca. Prepoznati diskriminatorne prakse u trenerskom radu i prilagoditi stil vođenja u skladu s načelima rodne osjetljivosti. Analizirati politike i strategije rodne ravnopravnosti u sportu te provoditi inicijative usmjerene 	2h	1h	3h

		<p>na promicanje rodne inkluzivnosti u trenerskoj praksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritički promišljati vlastita uvjerenja o rodu, definirati profesionalne ciljeve i uvoditi promjene u svrhu osiguravanja rodne ravnopravnosti u sportskom okruženju. 			
2.	<p>Muškarci kao saveznici: kako prepoznati i uključiti saveznike u sportu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti i primijeniti koncept savezništva u cilju osnaživanja žena u sportu. • Prepoznati na koji način privilegija i nesvjesne pristranosti oblikuju iskustva i prilike za žene u sportu. • Prepoznati i primjenjivati učinkovite strategije savezništva u svakodnevnim sportskim okruženjima. 	2h	1h	3h

		<ul style="list-style-type: none"> • Aktivno promicati inkluzivnu, uvažavajuću i rodno ravnopravnu kulturu u sportu. 			
3.	Poticanje sudjelovanja žena u upravljačkim tijelima i upravljanju u sportu	<ul style="list-style-type: none"> • Steći vještine za primjenu inkluzivnih pristupa liderstvu u različitim sportskim okruženjima. • Razumjeti strukturne i kulturne prepreke koje ograničavaju pristup žena vodećim ulogama u sportu. • Razviti sposobnost predlaganja i podržavanja rodno osviještenih strategija liderstva te izrade akcijskih planova za povećanje sudjelovanja žena u upravljačkim strukturama. • Prepoznati i vrednovati osobne i organizacijske inkluzivne prakse u sportu 	2h	1h	3h

4.	Društveno odgovorno poslovanje u sportskom sektoru	<ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti osnove društveno odgovornog poslovanja u sportskom sektoru • Razumjeti rodnu ravnopravnost, inkluzivnost i uključivanje dionika u društveno odgovornom poslovanju • Razviti strategije društveno odgovornog poslovanja i održiva partnerstva • Učinkovito koristiti digitalne alate, praćenje/monitoring i planiranje aktivnosti 	2h	1h	3h
5.	Promicanje jednakih mogućnosti za napredovanje u karijeri u sportu	<ul style="list-style-type: none"> • Steći vještine za planiranje i podršku upravljanju dualnim karijerama na individualnoj razini. • Steći vještine upravljanja osobnim brendom i izgradnje učinkovitih mreža u sportu. 	2h	1h	3h

		<ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti mogućnosti razvoja karijere i promjene u sportskom okruženju, uz uvažavanje načela ravnopravnosti i inkluzivnosti. • Razumjeti institucionalne okvire i važnost informiranog donošenja odluka. 			
6.	Liderstvo	<ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti osnove inkluzivnog liderstva u sportu • Prepoznati i adresirati rodno uvjetovane prepreke • Sudjelovati u osmišljavanju rodno osviještenih strategija liderstva • Razumjeti ulogu osobne refleksije u razvoju inkluzivnog liderstva 	2h	1h	3h

DIO III. - PREGLED POJEDINAČNIH MODULA

NAZIV MODULA	MODUL 1. RODNO OSVIJEŠTENI I INKLUZIVNO TRENERSTVO
Ciljevi modula (i kratak opis modula)	<p>This module focuses on gender equality in sports coaching, examining barriers, stereotypes, and the development of skills for inclusive professional interaction within the sports environment.</p> <p>Ključni sadržaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modul obuhvaća ključne aspekte rodne ravnopravnosti i inkluzivnosti u trenerskom radu. • Obrađuju se sociokulturni čimbenici koji utječu na profesionalni razvoj trenera i trenerica, kao i mehanizmi za prepoznavanje i suzbijanje diskriminacije i rodnih stereotipa. • Posebna se pažnja posvećuje alatima za stvaranje inkluzivnog trenerskog okruženja, uz prikaz primjera uspješnih nacionalnih i međunarodnih programa koji podržavaju žene u trenerstvu, kao i procjeni učinkovitosti mentorstva i politika jednakih mogućnosti u sportu. • Modul se također bavi etičkim aspektima trenerskog rada u kontekstu ljudskih prava te odgovornošću trenera i trenerica za osiguravanje sigurnog okruženja za sve sportaše i sportašice. • Predstavit će se praktični primjeri provedbe politika rodne ravnopravnosti i strategija za povećanje sudjelovanja žena u profesionalnom trenerskom okruženju. <p>Ciljevi modula:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kritički analizirati utjecaj rodno uvjetovanih čimbenika na razvoj trenerske karijere.

	<ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati ključne prepreke i utvrditi mogućnosti za aktivno uključivanje žena u trenerstvo. • Razviti vještine za rodno osviješten i inkluzivan pristup u trenerskom radu. • Upoznati se s međunarodnim iskustvima i primjerima dobre prakse u podršci ženama u trenerstvu i osiguravanju jednakih mogućnosti u sportu. • Unaprijediti sposobnost prepoznavanja i kritičkog propitivanja vlastitih rodni pristranosti. • Upoznati sudionice s pristupima provedbi politika jednakih mogućnosti i etičkih standarda u sportu. <p>Iskustvo učenja:</p> <p>U okviru modula sudionice će analizirati studije slučaja i videomaterijale te sudjelovati u grupnim raspravama i praktičnim zadacima. Vrednovanje uključuje pisanje refleksivnih osvrti, rješavanje kratkih kvizova i izradu individualnih akcijskih planova za primjenu rodno osviještenih pristupa u vlastitom trenerskom radu. Modul uključuje i korištenje interaktivnih online alata, zadatke temeljene na simulacijama te vježbe samoprocjene usmjerene na prepoznavanje osobnih pristranosti. Sudionicama će također biti omogućen pristup međunarodnim izvorima i referentnim dokumentima o rodnoj ravnopravnosti i inkluzivnosti u trenerstvu.</p>
Ključni pojmovi	<i>rodna ravnopravnost, trenerstvo, inkluzivnost, žensko liderstvo, prepreke, mentorstvo, stereotipi, sport, diskriminacija, strategija, liderstvo, etika, društvena odgovornost, politike jednakih mogućnosti, ljudska prava, sudjelovanje žena, profil trenera, uzori, angažman, feminizacija</i>

Setovi ishoda učenja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti načela rodne ravnopravnosti u sportu te analizirati utjecaj stereotipa i prepreka na trenerske uloge i mogućnosti profesionalnog razvoja žena i muškaraca. 2. Prepoznati diskriminatorne prakse u trenerskom radu i prilagoditi stil vođenja u skladu s načelima rodne osjetljivosti. 3. Analizirati politike i strategije rodne ravnopravnosti u sportu te provoditi inicijative usmjerene na promicanje rodne inkluzivnosti u trenerskoj praksi. 4. Kritički promišljati vlastita uvjerenja o rodu, definirati profesionalne ciljeve i uvoditi promjene u svrhu osiguravanja rodne ravnopravnosti u sportskom okruženju.
Ishodi učenja	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti načela rodne ravnopravnosti u sportu te analizirati utjecaj stereotipa i prepreka na trenerske uloge i mogućnosti profesionalnog razvoja žena i muškaraca. <ul style="list-style-type: none"> • definirati ključne pojmove rodne ravnopravnosti, rodnih uloga i stereotipa u trenerskom kontekstu; • analizirati utjecaj strukturnih prepreka i rodnih pristranosti na pristup trenerskim pozicijama; • usporediti profesionalne mogućnosti žena i muškaraca unutar sportskih organizacija. 	
<ol style="list-style-type: none"> 2. Prepoznati diskriminatorne prakse u trenerskom radu i prilagoditi stil vođenja u skladu s načelima rodne osjetljivosti. <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati pojavne oblike rodne diskriminacije u trenerskoj praksi, komunikaciji i interakciji sa sportašima i sportašicama; • primijeniti rodno osviještene metode u planiranju trenažnog procesa i razvoju timske dinamike; • stvoriti inkluzivno trenažno okruženje koje uvažava potrebe sportaša i sportašica različitih rodova te osigurava jednak pristup resursima i podršci. 	

3. Analizirati politike i strategije rodne ravnopravnosti u sportu te provoditi inicijative usmjerene na promicanje rodne inkluzivnosti u trenerskoj praksi.
- **interpretirati ključne odredbe nacionalnih i međunarodnih politika rodne ravnopravnosti u sportskom kontekstu;**
 - **procijeniti učinkovitost strategija rodne inkluzivnosti u sportskim organizacijama;**
 - **osmisliti i provoditi trenerske inicijative koje promiču rodnu ravnopravnost i inkluzivnost.**
4. Kritički promišljati vlastita uvjerenja o rodu, definirati profesionalne ciljeve i uvoditi promjene u svrhu osiguravanja rodne ravnopravnosti u sportskom okruženju.
- **kritički procijeniti vlastita uvjerenja i obrasce ponašanja povezane s rodom;**
 - **definirati osobne ciljeve profesionalnog razvoja u skladu s načelima rodne ravnopravnosti;**
 - **uvoditi promjene u vlastitu trenersku praksu na temelju refleksije i povratnih informacija.**

Ključne kompetencije

- **Inkluzivno trenerstvo** - osiguravanje jednakih mogućnosti za sve članove tima, bez obzira na rod, podrijetlo, dob ili status.
- **Etička odgovornost** - odgovorno djelovanje u skladu s načelima rodne ravnopravnosti, ljudskih prava i socijalne pravde.
- **Samorefleksija i kritičko promišljanje** - analiziranje vlastitih uvjerenja, ponašanja i utjecaja u kontekstu rodne ravnopravnosti.
- **Strateški pristup rodnoj ravnopravnosti** - integriranje inkluzivnih pristupa u razvoj trenerske prakse i organizacijske kulture.
- **Komunikacijske kompetencije** - učinkovita i etična komunikacija o temama vezanima uz rod, uz poticanje angažmana i osiguravanje sigurnog okruženja.
- **Razvoj i provedba politika** - osmišljavanje i održavanje inicijativa za promicanje rodne ravnopravnosti u sportu.
- **Mentorstvo i podrška** - djelovanje kao uzor te poticanje sudjelovanja osoba iz podzastupljenih skupina.

- **Interkulturalna i rodna osjetljivost** - prepoznavanje međudjelovanja roda s drugim društvenim čimbenicima (npr. etnička pripadnost, invaliditet, religija).

Metode učenja i metodologija postizanja ishoda učenja

Modul se provodi u formatu učenja vlastitim tempom, uz korištenje kratkih videopredavanja, infografika i prilagođenih materijala za čitanje.

VRSTE SADRŽAJA I AKTIVNOSTI UČENJA

- Multimedijски sadržaji
- Videopredavanja s titlovima i prezentacijama
- Infografike i vizualni prikazi
- Prilagođeni članci
- Brošure
- Izvadci iz stvarnih politika sportskih organizacija

INTERAKTIVNE AKTIVNOSTI

- Uvodni video vodiči
- Analiza tekstova i dijagrama
- Pitanja za samorefleksiju
- Kratke studije slučaja
- Interaktivne vježbe („prepoznaj pristranost”, „razvij mikro-politiku”)
- Trenerski dnevnik

METODE VREDNOVANJA

- Sudionice produbljuju razumijevanje kroz praktične zadatke unutar svake cjeline, uz podršku pitanja za samorefleksiju, interaktivnih vježbi i trenerskog dnevnika.

DODATNI RESURSI

- Preporučene knjige i članci iz modula
- Video materijali iz međunarodnih inicijativa (Coach+, iCoachKids, IOC Women in Sport)
- Predložak mikro-projekta za primjenu rodno osviještenih pristupa (neobavezan)
- Mogućnosti uključivanja u aktivnosti uživo (radionice, fokus grupe) te potencijalno korištenje foruma ili podrške mentora

USKLAĐENOST S ISHODIMA UČENJA

- Video sadržaji i prateći tekstovi služe za usvajanje osnovnih znanja
- Studije slučaja i analitički zadaci pomažu razumjeti sadržaj i primijeniti ga u praksi
- Interaktivne vježbe („prepoznaj pristranost”, „razvij mikro-politiku”) razvijaju praktične vještine
- Pitanja za samorefleksiju i trenerski dnevnik potiču osobni uvid i profesionalni razvoj

Svi materijali prilagođeni su učenju na daljinu i ne zahtijevaju istodobno sudjelovanje predavača.

Cjeline / podcjeline / teme	CJELINA 1 RODNA RAVNOPRAVNOST U TRENERSTVU
	<p><i>U ovoj cjelini sudionice će se upoznati s temeljnim pojmovima rodne ravnopravnosti u sportskom kontekstu, uključujući rodne uloge, stereotipe i diskriminatorne prakse. Obrađuju se povijesni, sociokulturni i institucionalni čimbenici koji doprinose nastanku rodnih prepreka u trenerskom zanimanju. Poseban naglasak stavljen je na analizu nacionalnih i međunarodnih načela jednakih mogućnosti u sportu, kao i na razvoj vještina za prepoznavanje i kritičko promišljanje rodne neravnopravnosti u trenerskoj praksi.</i></p> <p>Predložene podcjeline:</p>

- **Podcjelina 1:** Pojmovi roda, ravnopravnosti i diskriminacije u sportu. *Ova podcjelina obrađuje temeljne pojmove roda, rodne ravnopravnosti i rodne diskriminacije te njihove pojavne oblike u području sporta.*
- **Podcjelina 2:** Rodni stereotipi i njihov utjecaj na trenerske karijere. *Analizira se na koji način rodni stereotipi utječu na razvoj trenerskih karijera, raspodjelu uloga, pristup resursima i percepciju trenerske uloge.*
- **Podcjelina 3:** Europski i međunarodni standardi ravnopravnosti u trenerstvu. *Donosi se pregled politika, zakonodavstva i strategija Europske unije i međunarodnih organizacija usmjerenih na osiguravanje rodne ravnopravnosti u sportskim organizacijama.*

CJELINA 2 | PRAKTIČNI PRISTUPI RODNOJ RAVNOPRAVNOSTI U TREnersKOJ PRAKSI

Ova cjelina usmjerena je na praktične aspekte osiguravanja rodne ravnopravnosti u svakodnevnoj trenerskoj praksi. Sudionice će se upoznati s metodama stvaranja psihološki sigurnog i podržavajućeg okruženja za sportaše i sportašice različitih rodova, razumjeti načela pravedne raspodjele uloga i resursa te razvijati rodno osviještene komunikacijske vještine. Poseban naglasak stavljen je na konkretne alate koji potiču inkluzivnost i ravnopravno sudjelovanje svih članova tima.

Predložene podcjeline:

- **Podcjelina 1:** Rodno osviješteno planiranje treninga *Ova podcjelina usmjerena je na prilagodbu rasporeda treninga, opterećenja i uloga kako bi se izbjegle skrivene pristranosti i osigurale jednake mogućnosti za sve sportaše i sportašice.*
- **Podcjelina 2:** Stvaranje podržavajuće timske atmosfere *Ova podcjelina bavi se načinima komunikacije i ponašanja u*

trenerskom radu koji doprinose stvaranju okruženja temeljenog na povjerenju i poštovanju, kao i metodama prikupljanja povratnih informacija.

- **Podcjelina 3:** Primjeri inkluzivnih pristupa u trenerskoj praksi
Donosi pregled europskih i međunarodnih primjera rodno osviještenih pristupa u trenerstvu, uključujući rodno neutralan jezik, transparentnu raspodjelu resursa i programe mentorstva za žene i djevojke.

CJELINA 3 | STRATEGIJE I POLITIKE RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Ova cjelina bavi se strateškim pristupima promicanju rodne ravnopravnosti u sportu na razini politika, programa i organizacijske prakse. Sudionice će se upoznati s europskim standardima, etičkim načelima i primjerima učinkovitih inicijativa. Poseban naglasak stavljen je na razvoj lokalnih rješenja koja potiču rodnu inkluzivnost u trenerskim aktivnostima.

Predložene podcjeline:

- **Podcjelina 1:** Europski i međunarodni standardi rodne ravnopravnosti
Donosi pregled ključnih dokumenata i inicijativa, uključujući direktive Europske unije, preporuke EIGE-a te programe MOO-a i UNESCO-a koji oblikuju okvir za rodnu ravnopravnost u sportu.
- **Podcjelina 2:** Etička uloga trenera i trenerica kao pokretača promjena
Ova podcjelina obrađuje ulogu trenera i trenerica u oblikovanju inkluzivne kulture unutar sportske organizacije kroz primjenu etičkih načela, ljudskih prava i društvene odgovornosti.
- **Podcjelina 3:** Razvoj i provedba lokalnih inicijativa
Predstavljaju se praktični alati za osmišljavanje mikro-politika, programa ili projekata usmjerenih na osiguravanje rodne ravnopravnosti na razini tima, kluba ili sportske organizacije.

	<p><u>CJELINA 4 OSOBNA REFLEKSIJA I PROFESIONALNI RAZVOJ TRENERA I TRENERICA</u></p> <p><i>Ova završna cjelina pomaže sudionicama prepoznati i prevladati osobne pristranosti te razviti vlastiti smjer profesionalnog razvoja i liderstva u kontekstu rodne ravnopravnosti u sportu.</i></p> <p>Predložene podcjeline:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Samoanaliza pristranosti i uvjerenja <i>Usmjerena je na prepoznavanje osobnih stereotipa i procjenu njihovog utjecaja na trenersku praksu.</i> • Podcjelina 2: Plan profesionalnog razvoja <i>Obuhvaća postavljanje SMART ciljeva i izradu plana resursa usmjerenog na jačanje rodne osviještenosti u profesionalnim aktivnostima.</i> • Podcjelina 3: Mentorstvo i podrška kolegama <i>Prikazuje kako trener ili trenerica može djelovati kao mentor i zagovaratelj rodne ravnopravnosti unutar svog profesionalnog okruženja.</i>
<p>Literatura, izvori i dodatni materijali za učenje i poučavanje u sklopu modula</p>	<p><u>Knjige:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LaVoi, N. M. (Ed.). (2016). <i>Women in sports coaching</i>. Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315732472 2. Burton, L. J., & Leberman, S. I. (2017). <i>Women in sport leadership: Research and practice for change</i>. Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315662267 <p><u>Članci:</u></p>

3. Adriaanse, J. A. (2016). Gender diversity in sport leadership: Current status and future directions. *Sport Management Review*, 19(5), 575-586. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2016.05.003>
4. Pysarenko, I., & Serhienko, K. (2023). Peculiarities of gender inequality in modern Ukrainian e-sports. *Molod ta olimpiisky rukh*, 16, 33-35. (in Ukrainian) <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2023.06.33>

Video materijali i drugi audiovizualni sadržaji (npr. podcasti):

5. BBC Sport. (2021, March 8). *Why are there so few female coaches?* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=6TQFs4h82xQ>
6. TEDx Talks. (2019, November 6). *Women in sports: Leveling the playing field | Jenny Nguyen | TEDxPortlandStateUniversity* [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=HcO7XKywI2Q>
7. Ukrainian Association of Women in Sports. (2023, October 5). *Zhinky v sporti Ukrainy: holos liderok* [Žene u sportu u Ukrajini: glas liderica] [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=lmyv2gAihBo>

Dnevnici:

8. *Sport Management Review*. (n.d.). Elsevier. <https://www.journals.elsevier.com/sport-management-review>
9. *Women in Sport and Physical Activity Journal*. (n.d.). Human Kinetics. <https://journals.humankinetics.com/view/journals/wspaj/wspaj-overview.xml>

10. *Fizychna kultura, sport ta zdorovia natsii* [Tjelesna kultura, sport i zdravlje nacije]. (n.d.). Zhytomyr Polytechnic State University. <https://journals.ztu.edu.ua/index.php/fkszn>

Ključni strateški dokumenti i politike:

11. European Institute for Gender Equality. (2020). *Gender equality in sport: Getting closer every day*. <https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-sport>
12. UNESCO. (2015). *Gender equality and sport: Empowering women and girls*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000234604>
13. National Olympic Committee of Ukraine. (2021). *Polityka hendernoi ravnosti v olimpiiskomu rusi Ukrainy* [Politika rodne ravnopravnosti u olimpijskom pokretu Ukrajine] [PDF]. <https://noc-ukr.org/about/geneder-policy/>
14. Ministry of Youth and Sports of Ukraine. (2022). *Natsionalna stratehiia zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv do 2030 roku* [Nacionalna strategija za osiguravanje jednakih prava i mogućnosti žena i muškaraca do 2030. godine] [PDF]. <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civil-society/strategies/2022/10/13/gender-strategy2030.pdf>

Drugo / digitalni alati:

15. Coach+. (2024). *Inclusive coaching and gender equity modules*. <https://www.coachplus.eu>
16. iCoach Kids EU. (2024). *MOOC on inclusive coaching*. <https://icoachkids.eu>

	<p>17. University of Ukraine on Physical Education and Sport. (2024). <i>Hender i sport</i> [Rod i sport] [Pilot platforma] - Pristup na zahtjev za akademsku uporabu.</p> <p>18. Google. (n.d.). <i>Google Forms</i> [Digitalni alat za izradu anketa]. https://forms.google.com</p> <p>19. Mentimeter. (n.d.). <i>Mentimeter</i> [Alat za interaktivne prezentacije i ankete]. https://www.mentimeter.com</p> <p>20. Canva. (n.d.). <i>Canva</i> [Platforma za dizajn]. https://www.canva.com</p> <p>21. Padlet. (n.d.). <i>Padlet</i> [Platforma za suradnju]. https://padlet.com</p>
--	---

NAZIV MODULA	MODUL 2. MUŠKARCI KAO SAVEZNICI: KAKO PREPOZNATI I UKLJUČITI SAVEZNIKE U SPORTU
Ciljevi modula (i kratak opis modula)	<p>Ključni sadržaji:</p> <p>Ovaj modul osmišljen je kako bi osnažio žene u sportu kroz bolje razumijevanje savezništva i njegove uloge kao snažnog alata za postizanje rodne ravnopravnosti. Naglasak je na tome kako prepoznati, poticati i koristiti kvalitetnu podršku muških saveznika, ali i na razvoju znanja potrebnih za snalaženje u odnosima moći, preispitivanje pristranosti i zagovaranje inkluzivnih promjena. Modul donosi praktične alate za prepoznavanje učinkovitog savezništva i izgradnju suradničkog, uvažavajućeg okruženja u kojem žene mogu napredovati kao sportašice, trenerice i liderice u sportu.</p> <p>Ciljevi modula:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumjeti koncept savezništva i njegovu ulogu u osnaživanju žena u sportu • razviti razumijevanje načina na koji privilegija, nesvjesne pristranosti i rodne norme utječu na mogućnosti žena za liderstvo, trenerstvo i aktivno uključivanje u sport

	<ul style="list-style-type: none"> • osnažiti žene za prepoznavanje stvarnog savezništva i uključivanje saveznika u konkretnu i kvalitetnu suradnju • potaknuti promišljanje o osobnim iskustvima, dostupnim oblicima podrške i mogućnostima unapređenja rodne ravnopravnosti u sportskom okruženju <p>Iskustvo učenja:</p> <p>Sudionice kroz modul prolaze samostalno, putem interaktivne online platforme koja omogućuje učenje vlastitim tempom. Sadržaj obuhvaća kratke video materijale, primjere iz prakse, vođene zadatke za promišljanje i kvizove koji podupiru razumijevanje teme i osobni razvoj. Zadaci temeljeni na scenarijima i praktični primjeri pomažu sudionicama povezati koncept savezništva s vlastitim iskustvima u sportu. Razmjena iskustava i zajednička refleksija potiču se kad god za to postoje uvjeti, ali nisu obavezan dio procesa učenja. Modul je osmišljen tako da potiče osobno promišljanje/refleksiju, veću osviještenost i konkretne uvide koji se mogu primijeniti u svakodnevnim situacijama u sportu.</p>
Ključni pojmovi	<i>savezništvo, rodna ravnopravnost, inkluzivnost, raznolikost, pravednost, podrška, poštovanje, osnaživanje, zagovaranje, osviještenost, uključivanje muškaraca, odgovornost, aktivni promatrač, privilegija, suradnja, uzori, kulturne promjene, sport</i>

Setovi ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti i primijeniti koncept savezništva u cilju osnaživanja žena u sportu
-----------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati na koji način privilegija i nesvjesne pristranosti oblikuju iskustva i prilike za žene u sportu • prepoznati i primjenjivati učinkovite strategije savezništva u svakodnevnim sportskim okruženjima • aktivno promicati inkluzivnu, uvažavajuću i rodno ravnopravnu kulturu u sportu
Ishodi učenja	
<p>1. Razumjeti i primijeniti koncept savezništva u cilju osnaživanja žena u sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • definirati pojam savezništva i objasniti njegovu važnost za osnaživanje žena u različitim sportskim kontekstima, poput odabira članova tima, trenerstva ili liderstva; • prepoznati postupke koji u sportu odražavaju stvarno savezništvo te ih razlikovati od formalne podrške bez stvarnog učinka ili površnih gesta; • promišljati o vlastitim ili opaženim iskustvima u sportu (npr. pri odabiru članova tima, u komentarima trenera ili odlučivanju o sponzorstvima) u kojima je savezništvo imalo ili je moglo imati pozitivan učinak. 	
<p>2. Prepoznati na koji način privilegija i nesvjesne pristranosti oblikuju iskustva i prilike za žene u sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasniti mušku privilegiju i opisati na koji se način očituje te utječe na važne segmente sporta - trenerstvo, liderstvo, medijsku vidljivost i mogućnosti sponzorstva; • prepoznati nesvjesne pristranosti koje oblikuju donošenje odluka, komunikaciju i očekivanja unutar sportskog okruženja; • promišljati o vlastitim ili opaženim primjerima iz sporta u kojima su privilegija ili pristranost utjecale na sudjelovanje, prepoznavanje ili napredovanje. 	
<p>3. Prepoznati i primjenjivati učinkovite strategije savezništva u svakodnevnim sportskim okruženjima</p>	

- primjenjivati inkluzivne postupke koji odražavaju stvarnu podršku ženama u sportu - primjerice, suprotstaviti se pristranom jeziku, podržati pravedan odabir članova tima ili zagovarati jednak pristup trenerstvu i resursima;
- konstruktivno reagirati na situacije pristranosti ili isključivanja u sportskom okruženju, samostalno ili u suradnji s drugima;
- izraditi osobni akcijski plan s konkretnim koracima za jačanje vještina u savezništvu, izgradnju mreže podrške i promicanje inkluzivnosti u vlastitom sportskom okruženju.

4. Aktivno promicati inkluzivnu, uvažavajuću i rodno ravnopravnu kulturu u sportu

- doprinositi pozitivnoj i inkluzivnoj timskoj kulturi vlastitim primjerom savezništva i poticanjem otvorene i uvažavajuće komunikacije;
- surađivati s vršnjacima, trenerima i trenericama te osobama na upravljačkim i administrativnim pozicijama kako bi se razmjenjivala znanja i uključile inkluzivne prakse u treninge, natjecanja i rad tima;
- podržavati ili voditi inicijative koje jačaju inkluzivno liderstvo, pravedne politike i mehanizme odgovornosti u klubovima ili sportskim organizacijama.

Ključne kompetencije

- **Inkluzivno liderstvo** - prepoznati vlastiti leaderski potencijal i podupirati pravednost i inkluzivnost u sportu.
- **Savezništvo i zagovaranje** - prepoznati i uključivati saveznike koji pružaju podršku te zagovarati djelovanje protiv diskriminacije i isključivanja.
- **Samosvijest i refleksija** - razumjeti vlastiti identitet, iskustva i vlastitu ulogu u stvaranju ravnopravnije sportske kulture.
- **Etičko donošenje odluka** - donositi odluke utemeljene na poštovanju, pravednosti i zajedničkoj odgovornosti u sportskom okruženju.
- **Empatija i emocionalna inteligencija** - slušati druge, prepoznavati različita iskustva te reagirati pažljivo i s razumijevanjem.
- **Učinkovita komunikacija** - izražavati se jasno i s poštovanjem te koristiti inkluzivan i uvažavajući način komunikacije i ponašanja.

- **Društvena odgovornost** - prepoznati vlastitu ulogu u stvaranju podržavajućeg i sigurnog sportskog okruženja za sve.
- **Suradnja i timski rad** - graditi kvalitetne i uvažavajuće odnose te doprinosti timskoj kulturi koja osnažuje žene.

Metode učenja i metodologija postizanja ishoda učenja

Modul „Muškarci kao saveznici” provodi se kroz strukturirane MOOC tečajeve, odnosno online učenje vlastitim tempom, osmišljeno tako da podrži i samostalno učenje i osobnu refleksiju. Primijenjena metodologija stavlja naglasak na pristupačnost, angažman i poticanje promjene kroz aktivno učenje. Cjelokupan sadržaj organiziran je u četiri uzastopne i tematski povezane cjeline, pri čemu se svaka nadovezuje na prethodnu kako bi se osigurao smislen i logičan prijelaz od osvještavanja do djelovanja i promjene kulture.

VRSTE SADRŽAJA I AKTIVNOSTI UČENJA

Svaka cjelina uključuje kombinaciju različitih vrsta sadržaja, među kojima su:

- kratke video lekcije (5-7 minuta) s naracijom
- ilustrirani tekstovi i sažeci ključnih pojmova
- infografike i vizualni prikazi koji prate konkretne scenarije
- vođeni zadaci za refleksiju i vođenje osobnih bilješki
- interaktivne „uradi sam” (DIY) aktivnosti koje oponašaju stvarne oblike savezničkog djelovanja
- studije slučaja iz prakse i zadaci usmjereni na rješavanje problema

INTERAKTIVNE AKTIVNOSTI

- Pitanja za refleksiju: Sudionice u svakoj podcjelini promišljaju kroz pitanja za refleksiju kako bi dublje usvojile sadržaj i povezale ga s vlastitim iskustvom. Ta pitanja potiču kritičko promišljanje, emocionalnu osviještenost i povezivanje s osobnim iskustvima, osobito kada je riječ o privilegiji, nesvjesnim pristranostima i inkluzivnoj komunikaciji.

- „Uradi sam” (DIY) aktivnosti: Interaktivne DIY aktivnosti oponašaju stvarne oblike savezničkog djelovanja i pomažu sudionicama prijeći od osviještenosti do konkretnog djelovanja.
- Studije slučaja i zadaci za rješavanje problema: Sudionice rade na stvarnim primjerima iz prakse i zadacima usmjerenima na rješavanje problema kako bi stečeno znanje primijenile u konkretnim situacijama i istražile pristupe promjeni kulture.
- Kvizovi za provjeru znanja: Kratki kvizovi za samoprovjeru pomažu sudionicama učvrstiti znanje, odmah dobiti povratnu informaciju i pratiti vlastiti napredak kroz modul.

METODE VREDNOVANJA

Kako bi sadržaj bolje usvojile i povezale ga s vlastitim iskustvom, sudionice će u svakoj podcjelini promišljati kroz pitanja za refleksiju. Ta pitanja potiču kritičko promišljanje, emocionalnu osviještenost i povezivanje s osobnim iskustvima, osobito kada je riječ o privilegiji, nesvjesnim pristranostima i inkluzivnoj komunikaciji.

Na kraju modula provodi se završna provjera znanja (10-20 pitanja) koja obuhvaća sve četiri cjeline. Kvizovi uključuju pitanja višestrukog izbora, točno/netočno tvrdnje i zadatke temeljene na scenarijima. Za nastavak sudjelovanja u programu potrebno je uspješno riješiti završnu provjeru, pri čemu je za prolaz potrebno ostvariti najmanje 90 % točnih odgovora..

Svaka cjelina započinje jasnim uvodom, donosi pregled ciljeva učenja te završava zaključkom i provjerom znanja. Platforma sudionicama vizualno prikazuje njihov napredak i dodatno ih potiče na dovršavanje svake faze. Učenje je u potpunosti prilagođeno individualnom tempu te omogućuje fleksibilno korištenje materijala, uz zadržavanje jasne i strukturirane dinamike rada..

DODATNI RESURSI

Uz osnovne materijale, sudionicama će biti dostupan i odabran popis dodatnih izvora za produblјivanje znanja. Među njima su članci, knjige, video materijali, podcasti i vanjske platforme (npr. HeForShe, MenEngage) povezani s temama savezništva, rodne ravnopravnosti i inkluzivnog liderstva u sportu.

USKLAĐENOST S ISHODIMA UČENJA

- Video materijali, tekstovi i vizualni sadržaji služe za usvajanje osnovnih znanja i razumijevanje pojmova savezništva i rodne ravnopravnosti.
- Zadaci za refleksiju i vođenje osobnih bilješki potiču samosvijest, emocionalnu uključenost i povezivanje s vlastitim iskustvom.
- DIY aktivnosti, studije slučaja i zadaci za rješavanje problema razvijaju vještine i potiču primjenu u praksi, dok kvizovi učvršćuju znanje i omogućuju praćenje napretka kroz sve četiri cjeline.

**Cjeline /
podcjeline /
teme**

CJELINA 1 | RAZUMIJEVANJE SAVEZNIŠTVA U SPORTU

U ovoj cjelini sudionice će istražiti što savezništvo znači u sportskom kontekstu. Upoznat će se s ključnim vrijednostima i oblicima ponašanja koji čine stvarno savezništvo, razumjeti njegovu povezanost s pravednošću i inkluzivnošću te prepoznati na koji način može doprinijeti pozitivnim promjenama u sportskom okruženju.

- **Podcjelina 1: Što je savezništvo u sportu**

Ova podcjelina objašnjava što znači savezništvo, zašto je važno u sportu te na koji način doprinosi pravednosti, poštovanju i osnaživanju.

- **Podcjelina 2: Ključni elementi stvarnog savezništva**

Obrađuju se stavovi i postupci koji čine autentično savezništvo te se razlikuju od formalnih ili površnih gesta podrške.

- **Podcjelina 3: Savezništvo u praksi**

Donosi stvarne primjere savezništva među sportašima i sportašicama, trenerima i trenericama te sportskim organizacijama kako bi se pokazao njegov konkretan učinak.

CJELINA 2 | PREPOZNAVANJE PRIVILEGIJE I NESVJESNIH PRISTRANOSTI U SPORTU

Ova cjelina pomaže sudionicama razumjeti utjecaj muške privilegije i rodno uvjetovanih pristranosti. Usmjerena je na osvještavanje stereotipa, nejednagog postupanja i načina na koje nesyjesne pristranosti mogu utjecati na timsku dinamiku, trenerstvo i liderstvo.

- **Podcjelina 1: Razumijevanje privilegije i pristranosti u sportu**

Ova podcjelina obrađuje načine na koje se muška privilegija i nesyjesne pristranosti očituju u trenerstvu, liderstvu, sudjelovanju i medijskom prikazu sporta.

- **Podcjelina 2: Prepoznavanje i propitivanje stereotipa**

Ova podcjelina bavi se uobičajenim rodnim stereotipima i njihovim utjecajem na komunikaciju, očekivanja i prilike u sportu.

CJELINA 3 | PRIMJENA AKTIVNOG SAVEZNIŠTVA

Ova cjelina donosi praktične alate za prepoznavanje i uključivanje stvarnih saveznika. Nudi strategije za suočavanje s isključivanjem i diskriminacijom te potiče promišljanje o tome kako kroz inkluzivne postupke i suradnju sa saveznicima izgraditi snažnije sustave podrške u sportu.

- **Podcjelina 1: Primjena inkluzivnih postupaka**

Ova podcjelina prikazuje kako primjenjivati savezništvo kroz svakodnevne postupke, poput pravedne komunikacije, podrške u timu i inkluzivnog ponašanja.

- **Podcjelina 2: Konstruktivno reagiranje na pristranost i isključivanje**

Ova podcjelina bavi se prepoznavanjem i učinkovitim reagiranjem na isključivanje, diskriminaciju i mikroagresije u sportskom kontekstu.

- **Podcjelina 3: Izrada osobnog plana savezništva**

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ova podcjelina usmjerena je na izradu osobnog plana za jačanje uloge saveznika i izgradnju mreže podrške u sportu.</i> <p><u>CJELINA 4 IZGRADNJA INKLUZIVNE KULTURE KROZ SURADNJU</u></p> <p><i>Ova završna cjelina usmjerena je na to kako mlade žene mogu aktivno doprinositi oblikovanju inkluzivne timske i organizacijske kulture. Sudionice će istražiti važnost suradnje, zajedničke odgovornosti i promicanja promjena usmjerenih na ravnopravnost unutar svojih sportskih okruženja.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Doprinos inkluzivnoj timskoj kulturi <i>Ova podcjelina prikazuje kako otvorena komunikacija, suradnja i povjerenje doprinose stvaranju inkluzivnog i uvažavajućeg timskog okruženja.</i> • Podcjelina 2: Suradnja za ravnopravnost i zajedničku odgovornost <i>Ova podcjelina bavi se načinima na koje sudionice mogu surađivati s trenerima i trenericama, suigračicama i suigračima te osobama u upravljačkim i administrativnim ulogama kako bi se uključile inkluzivne prakse i osiguralo pravedno donošenje odluka.</i> • Podcjelina 3: Pokretanje i održavanje inkluzivnih promjena <i>Ova podcjelina usmjerena je na preuzimanje inicijative u jačanju liderstva, politika i mehanizama odgovornosti koji doprinose dugoročnoj ravnopravnosti u sportu.</i>
Literatura, izvori i dodatni materijali za učenje i poučavanje u sklopu modula	<p><u>Knjige</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. UN Women. (2013). <i>The role of men and boys in achieving gender equality</i>. Link 2. Messner, M. A., McKay, J., & Sabo, D. (Eds.). (2000). <i>Masculinities, gender relations, and sport</i>. Sage Publications. 3. Heffernan, C. (2018). <i>Gender Allyship: Considering the Role of Men in Addressing the Gender-Leadership Gap in Sport Organizations</i> (Unpublished doctoral dissertation). University of Minnesota. Link

	<p><u>Članci i izvještaji</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La Trobe University & GippSport. (2023). <i>Men as allies: Supporting women and girls in community sport</i>. Change Our Game: Link <p><u>Video materijali</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Male Allies Have Such a Huge Impact in Women's Sport" - video rasprava sa Sue Anstiss MBE (YouTube): YouTube. 2. "Beyond the Sidelines: Male Leaders Advancing Women's Sports" - ističe primjere muških lidera koji aktivno podržavaju razvoj ženskog sporta: YouTube <p><u>Platforme i kampanje</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. HeForShe - kampanja UN Women koja potiče muškarce na zalaganje za rodnu ravnopravnost: Link 2. MenEngage Alliance - globalna mreža za uključivanje muškaraca i dječaka u promicanje rodne ravnopravnosti: Link <p>TrueSport: OUR WORDS MATTER - HOW TO BE AN ALLY IN SPORT - praktični vodič za djelovanje u ulozi saveznika u konkretnim situacijama: Link</p>
--	---

NAZIV MODULA	MODUL 3. POTICANJE SUDJELOVANJA ŽENA U UPRAVLJAČKIM TIJELIMA I UPRAVLJANJU U SPORTU
Ciljevi modula (i kratak opis modula)	<p>Ključni sadržaji: Ovaj modul bavi se rodnom ravnopravnošću u sportskom liderstvu, s posebnim naglaskom na nedovoljnu zastupljenost žena u upravljačkim tijelima i upravljačkim strukturama u sportu. Obrađuju se strukturne i kulturne prepreke koje ograničavaju uključivanje žena u upravljačke uloga, analiziraju se relevantni politički okviri i primjeri dobre prakse iz sportskih organizacija te se nude praktični alati za poticanje inkluzivnog zapošljavanja, zadržavanja i razvoja liderskih putova za žene u ulogama donošenja odluka. Modul uključuje i stvarne studije slučaja te primjere uspješnih intervencija koji potiču primjenu u praksi.</p>

	<p>Ciljevi modula:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati prepreke i poticajne čimbenike za sudjelovanje žena u upravljačkim tijelima i ulogama u sportu • primijeniti strategije i alate za promicanje rodne ravnopravnosti u upravljačkim strukturama u sportu • zagovarati i primjenjivati inkluzivne prakse unutar vlastitih organizacija • izraditi akcijski plan za stvaranje podržavajućeg okruženja koje potiče liderstvo žena u sportu <p>Iskustvo učenja: Sudionice će raditi s kratkim i jasno strukturiranim materijalima, pitanjima za refleksiju i usmjerenim pitanjima za raspravu kako bi bolje razumjele temu i povezale je sa svojim svakodnevnim radom. Praktični radni list pomoći će im prepoznati jednostavne i konkretne korake kojima mogu pridonijeti većoj zastupljenosti žena u svojim organizacijama, tako da se naučeno može odmah primijeniti u praksi.</p>
Ključni pojmovi	<p><i>rodna ravnopravnost, žene na vodećim pozicijama u sportu, upravljanje u sportu, inkluzivna upravljačka tijela, upravljanje, prepreke, inkluzivne strategije, akcijsko planiranje, raznolikost</i></p>

Setovi ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • steći vještine za primjenu inkluzivnih pristupa liderstvu u različitim sportskim okruženjima • razumjeti strukturne i kulturne prepreke koje ograničavaju pristup žena vodećim ulogama u sportu • razviti sposobnost predlaganja i održavanja rodno osviještenih strategija liderstva te izrade akcijskih planova za povećanje sudjelovanja žena u upravljačkim strukturama
-----------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i vrednovati osobne i organizacijske inkluzivne prakse u sportu
Ishodi učenja	
<p>1. Steći vještine za primjenu inkluzivnih pristupa liderstvu u različitim sportskim okruženjima</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i primjenjivati inkluzivne pristupe i metode liderstva u različitim situacijama u sportu; • prilagoditi vlastitu lidersku praksu potrebama različitih skupina; • procijeniti na koji način vlastiti stil liderstva utječe na inkluzivnost i ukupnu timsku kulturu. 	
<p>2. Razumjeti strukturne i kulturne prepreke koje ograničavaju pristup žena vodećim ulogama u sportu</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati glavne strukturne prepreke (npr. politike, hijerarhije, procesi donošenja odluka); • analizirati kulturne čimbenike poput stereotipa, očekivanja i neformalnih mreža; • procijeniti kako se te prepreke očituju u lokalnim, nacionalnim ili organizacijskim kontekstima. 	
<p>3. Razviti sposobnost predlaganja i podržavanja rodno osviještenih strategija liderstva te izrade akcijskih planova za povećanje sudjelovanja žena u upravljačkim strukturama</p> <ul style="list-style-type: none"> • formulirati i prilagođavati rodno osviještene strategije liderstva u različitim sportovima i na različitim organizacijskim razinama • zagovarati provedbu tih strategija unutar sportskih organizacija • definirati ciljeve i akcijske planove za povećanje zastupljenosti žena u upravljačkim strukturama, uključujući vremenske okvire, odgovornosti i načine praćenja 	
<p>4. To reflect on and evaluate personal and organizational inclusion practices in sport</p> <ul style="list-style-type: none"> • provesti samoprocjenu vlastitog stila liderstva, uz prepoznavanje snaga i područja za razvoj 	

- **analizirati kako stil liderstva utječe na inkluzivnost, motivaciju i timsku kulturu te unaprijediti vlastite prakse u smjeru veće inkluzivnosti**
- **postaviti kriterije i pokazatelje za vrednovanje strategija inkluzivnosti te predložiti poboljšanja utemeljena na podacima**

Ključne kompetencije

- Inkluzivno liderstvo
- Kritičko razumijevanje rodni prepreka
- Strateško promišljanje rodno osviještenog liderstva
- Samorefleksija i osobni razvoj
- Planiranje i provedba aktivnosti
- Praćenje i vrednovanje
- Zagovaranje i upravljanje promjenama

Metode učenja i metodologija postizanja ishoda učenja

Metode poučavanja i učenja koje se primjenjuju u ovom modulu temelje se na MOOC tečajevima - strukturiranim online programima namijenjenima individualnom učenju vlastitim tempom. Sadržaj se prenosi kombinacijom kratkih videopredavanja, uključujući izlaganja stručnjaka i prezentacije s naracijom, strukturiranih tekstova za čitanje te vizualno oblikovanih materijala poput infografika i primjera studija slučaja preuzetih iz projekta Women's Voice in Sport Hrvatskog olimpijskog odbora.

Modul je organiziran u četiri uzastopne tematske cjeline, od kojih je svaka usmjerena na određene ishode učenja i postupno vodi prema njihovoj praktičnoj primjeni. Sudionice kroz sadržaj prolaze prema jasno strukturiranom slijedu:

- uvod u cjelinu i njezine ciljeve
- temeljni sadržaj za učenje (video materijali i tekstovi)
- interaktivne aktivnosti
- refleksija i provjera znanja
- sažetak i dodatni izvori

VRSTE SADRŽAJA I AKTIVNOSTI UČENJA

- Video lekcije (5-7 minuta): Na pristupačan način predstavljaju ključne koncepte, uključujući primjere dobre prakse i konkretne primjere vezane uz poticanje sudjelovanja žena u upravljačkim tijelima i upravljanju u sportu.
- Tekstovi za čitanje: Donose dublji teorijski okvir, rezultate istraživanja i primjere politika relevantnih za rodnu ravnopravnost i liderstvo u sportu.
- Infografike i vizualni materijali: Pomažu u razumijevanju ključnih podataka (npr. prepreke za žene u liderstvu, statistike o medijskoj zastupljenosti) i prikazuju praktične pristupe.
- Studije slučaja: Ističu konkretne primjere iz prakse, poput radionica, medijskih kampanja i suradnje s dionicima u okviru projekta Women's Voice in Sport, pokazujući kako se teorija primjenjuje u praksi.

INTERAKTIVNE AKTIVNOSTI

- Pitanja za refleksiju: Potiču sudionice na kritičko promišljanje o praksama u vlastitim organizacijama i osobnim stavovima prema rodnoj ravnopravnosti u upravljačkim ulogama u sportu.
- DIY aktivnosti: Sudionice izrađuju nacrt akcijskog plana za povećanje zastupljenosti žena u upravljačkim tijelima ili osmišljavaju jednostavnu medijsku kampanju za promicanje liderstva žena u sportu.
- Kvizovi za provjeru znanja: Kratki kvizovi za samoprovjeru pomažu učvrstiti znanje, omogućuju neposrednu povratnu informaciju i praćenje napretka kroz modul.

METODE VREDNOVANJA

- Kvizovi za samoprovjeru: Omogućuju neposrednu povratnu informaciju, učvršćuju ključne pojmove i potvrđuju razumijevanje ishoda učenja.
- Pisani odgovori na pitanja za refleksiju: Dodatne aktivnosti koje potiču sudionice da povežu naučeno s vlastitim okruženjem, a mogu poslužiti i za oblikovanje osobnih akcijskih planova.

- Sažetak na kraju cjeline: sažima ključne naglaske povezane s ishodima učenja i pomaže sudionicama da prijeđu na sljedeću cjelinu s jasnijim razumijevanjem sadržaja.

DODATNI RESURSI

Na kraju svake cjeline sudionicama su dostupni preporučeni tekstovi, alati i poveznice na dodatne izvore o rodnoj ravnopravnosti povezanoj s liderstvom i upravljačkim ulogama u sportu, kako bi produbile razumijevanje i nastavile s učenjem i nakon završetka modula.

USKLAĐENOST S ISHODIMA UČENJA

- Sve metode i aktivnosti izravno su usklađene s definiranim ishodima učenja:
- video materijali i tekstovi služe za usvajanje temeljnih znanja
- interaktivni zadaci i studije slučaja razvijaju vještine analize i primjene
- pitanja za refleksiju potiču promišljanje o rodnoj ravnopravnosti i njezinoj važnosti u sportu

Ovakav strukturirani pristup potiče aktivno sudjelovanje sudionica, pomaže im povezati stečeno znanje s konkretnim situacijama iz prakse te ih usmjerava na razvoj praktičnih strategija za povećanje zastupljenosti žena u upravljačkim tijelima i upravljanju unutar vlastitih sportskih organizacija.

Cjeline / podcjeline / teme	<p><u>CJELINA 1 INKLUZIVNO LIDERSTVO U RAZLIČITIM SPORTSKIM OKRUŽENJIMA</u></p>
	<p><i>Ova cjelina bavi se konceptom i primjenom inkluzivnog liderstva u različitim sportskim kontekstima. Sudionicama pruža alate za razumijevanje kako inkluzivnost može unaprijediti timsku dinamiku, potaknuti poštovanje i suradnju te doprinijeti ukupnoj uspješnosti. Također ih potiče na promišljanje o tome kako prilagoditi vlastiti pristup liderstvu različitim potrebama sportaša i osoblja.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Razumijevanje načela inkluzivnog liderstva • Podcjelina 2: Primjena inkluzivnih pristupa u sportskom okruženju • Podcjelina 3: Prilagodba liderstva različitim timovima

CJELINA 2 | PREPREKE ZA ŽENE NA VODEĆIM POZICIJAMA U SPORTU

Ova cjelina bavi se različitim preprekama - strukturnima i kulturnima - koje ženama otežavaju pristup vodećim pozicijama u sportu. Potiče kritičko promišljanje o tome kako politike, tradicija i neformalne mreže oblikuju rodnu neravnopravnost. Sudionice će kroz konkretne primjere iz prakse istražiti na koji se način ti izazovi pojavljuju u lokalnom, nacionalnom i međunarodnom sportskom okruženju.

Podcjeline:

- **Podcjelina 1:** Strukturne prepreke i organizacijski sustavi
- **Podcjelina 2:** Kulturni čimbenici i stereotipi u sportu
- **Podcjelina 3:** Studije slučaja: kako se prepreke očituju u praksi

CJELINA 3 | STRATEGIJE LIDERSTVA USMJERENE NA RODNU RAVNOPRAVNOST I AKCIJSKO PLANIRANJE

Ova cjelina usmjerena je na razvoj znanja i vještina potrebnih za osmišljavanje i promicanje strategija liderstva usmjerenih na rodnu ravnopravnost. Sudionice će se upoznati s načinima zagovaranja rodne ravnopravnosti unutar sportskih organizacija te razvijati konkretne akcijske planove. Kroz praktične zadatke učit će kako postaviti ciljeve, raspodijeliti odgovornosti i uspostaviti mehanizme praćenja koji podupiru veću zastupljenost žena u upravljačkim strukturama.

Podcjeline:

- **Podcjelina 1:** Osmišljavanje pristupa liderstvu usmjerenog na rodnu ravnopravnost
- **Podcjelina 2:** Zagovaranje i provedba u sportskim organizacijama
- **Podcjelina 3:** Izrada akcijskih planova za upravljanje i sudjelovanje

	<p><u>CJELINA 4 VREDNOVANJE I UNAPREĐENJE INKLUZIVNIH PRAKSI U SPORTU</u></p> <p><i>Ova cjelina pruža sudionicama okvire i alate za vrednovanje osobnih i organizacijskih praksi povezanih s inkluzivnošću. Kroz samoprocjenu prepoznat će vlastite snage i područja za razvoj te analizirati kako njihov stil liderstva utječe na motivaciju i timsku kulturu. Također će naučiti kako postaviti kriterije vrednovanja, koristiti podatke na smislen način i primjenjivati pristupe utemeljene na dokazima kako bi kontinuirano unapređivale inkluzivne prakse.</i></p> <p>Podcjeline:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Samoprocjena vlastitog stila liderstva i inkluzivnih praksi • Podcjelina 2: Utjecaj liderstva na motivaciju i inkluzivnost u timu • Podcjelina 3: Kriteriji vrednovanja i kontinuirano unapređenje
<p>Literatura, izvori i dodatni materijali za učenje i poučavanje u sklopu modula</p>	<p><u>Izvjешća i studije slučaja</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Croatian Olympic Committee. (n.d.). <i>Women’s Voice in Sport project</i> (edukativne radionice i inicijative za povećanje medijske vidljivosti u Hrvatskoj). Detalji dostupni putem službenih komunikacija Hrvatskog olimpijskog odbora i medijskih objava https://cijm.org.gr/the-7th-workshop-of-the-womens-voice-in-sport-project-in-croatia/?utm_source=chatgpt.com. 2. International Working Group on Women and Sport. (1998). From Brighton to Windhoek: Progress Report. https://iwgwomenandsport.org/wp-content/uploads/2020/01/1-1998-From-Brighton-to-Windhoek-Progress-Report.pdf?utm_source=chatgpt.com <p><u>Znanstveni radovi i akademski članci</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. St Louis, E., & Almas, A. (2023). Gender distribution in sport-for-development and peace organizations: A critical mass of

	<p>women in leadership? Journal of Sport for Development, 12(1), 1-17. https://jsfd.org/2024/05/03/gender-distribution-in-sport-for-development-and-peace-organizations-a-critical-mass-of-women-in-leadership-and-governance-positions/?utm_source=chatgpt.com</p> <p>2. Lerner, B., et al. (2024). Gender equity in sport from the perspective of European women athletes, sports managers, and coaches. <i>Frontiers in Psychology</i>, 15, Article 1419578. https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2024.1419578/full</p> <p>3. Nicholson, M., & Holt, N. (2023). Driving change? Field containment of Gender Equality Committees in international federations. <i>Sport & Social Issues</i>, 42(2), 171-192. https://journals.humankinetics.com/view/journals/ssj/42/2/article-p171.xml?utm_source=chatgpt.com</p> <p><u>Videos</u></p> <p>TEDx Talks. (2023, October 11). Leadership, legacy, and the power of women's sports Christine Sinclair TEDxPortland YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=ByYyCY8y26s</p>
--	--

NAZIV MODULA	MODUL 4. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE U SPORTSKOM SEKTORU
Ciljevi modula (i kratak opis modula)	Ovaj modul upoznaje sudionice s načinima uključivanja društvene odgovornosti u temeljne strategije i svakodnevno djelovanje organizacija, s posebnim naglaskom na promicanje rodne ravnopravnosti, inkluzivnosti i uključivanja zajednice. Polazeći od međunarodnih i lokalnih primjera, modul ih uvodi u načela društveno odgovornog poslovanja (DOP) u sportu, razmatra njegove gospodarske, društvene i okolišne dimenzije te pokazuje kako takav pristup može dugoročno stvarati vrijednost i za organizaciju i za društvo. Sudionice

će također učiti kako osmisлити, provoditi i vrednovati DOP inicijative koje nadilaze puko ispunjavanje formalnih obveza te aktivno doprinose pravednijem i održivijem sportskom sektoru.

Ključni sadržaji:

- Osnove društveno odgovornog poslovanja u sportu i njegova povezanost s rodnom ravnopravnošću i inkluzivnošću
- Analiza postojećih DOP praksi, izazova i nedostataka u sportskim organizacijama
- Strategije za održivo financiranje, izgradnju partnerstava i uključivanje dionika
- Osmišljavanje DOP projekata u kojima žene imaju ulogu donositeljica odluka, a ne samo korisnica
- Korištenje digitalnih alata za vidljivost, praćenje i mjerenje učinka
- Studije slučaja uspješnih DOP inicijativa u sportu u Europi i šire

Ciljevi modula:

1. steći znanje potrebno za razumijevanje i kritičko vrednovanje društveno odgovornog poslovanja u sportskom sektoru
2. razviti vještine za osmišljavanje i provedbu društveno odgovornih inicijativa koje promiču rodnu ravnopravnost i doprinose zajednici
3. razviti sposobnost osiguravanja održivih resursa i partnerstava za DOP projekte
4. potaknuti korištenje digitalnih alata za transparentno izvještavanje i širi društveni učinak

	<p>Iskustvo učenja:</p> <p>Sudionice će sudjelovati u interaktivnim radionicama, analizama stvarnih primjera iz prakse i grupnim zadacima osmišljavanja projekata. Modul uključuje kratka videopredavanja, neobavezna pitanja za raspravu među sudionicama koja potiču refleksiju te praktične zadatke koji vode do izrade DOP akcijskog plana za sportsku organizaciju. Vrednovanje se temelji na aktivnom sudjelovanju, predstavljanju završnog projekta i refleksivnoj samoprocjeni.</p>
<p>Ključni pojmovi</p>	<p><i>društveno odgovorno poslovanje (DOP), rodna ravnopravnost u sportu, uključivanje dionika, održivi razvoj, društveni učinak, inkluzivnost, pravednost, ravnopravnost, trostruka bilanca, sponzorstvo, modeli partnerstva, mjerenje učinka, vrednovanje, uzori u sportu, digitalna uključenost</i></p>

<p>Setovi ishoda učenja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • razumjeti osnove društveno odgovornog poslovanja u sportskom sektoru • razumjeti rodnu ravnopravnost, inkluzivnost i uključivanje dionika u okviru DOP-a • razviti sposobnost izrade DOP strategija i formiranja održivih partnerstava • učinkovito koristiti digitalne alate, praćenje i akcijsko planiranje
<p>Ishodi učenja</p>	
<p>1. Razumjeti osnove društveno odgovornog poslovanja u sportskom sektoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudionice će moći objasniti načela društveno odgovornog poslovanja i njihovu važnost za etično i održivo djelovanje u sportu • sudionice će moći primijeniti okvir trostruke bilance (ljudi, okoliš, profit) u sportskim organizacijama 	

<ul style="list-style-type: none"> • sudionice će moći procijeniti ulogu društveno odgovornog poslovanja u promicanju etičnog upravljanja i povjerenja zajednice
<p>2. Razumjeti rodnu ravnopravnost, inkluzivnost i uključivanje dionika u okviru DOP-a</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudionice će moći analizirati strategije društveno odgovornog poslovanja koje odgovaraju na rodnu neravnopravnost i potiču raznolikost u sportskim organizacijama • sudionice će moći procijeniti postojeće primjere društveno odgovornog poslovanja u kojima žene i marginalizirane skupine imaju aktivnu ulogu u donošenju odluka • sudionice će moći prepoznati dionike u sportskoj organizaciji i razvrstati ih prema njihovu utjecaju i interesu
<p>3. Razviti sposobnost izrade DOP strategija i formiranja održivih partnerstava</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudionice će moći osmisliti inicijativu društveno odgovornog poslovanja koja uvažava perspektive dionika i odgovara potrebama zajednice • sudionice će moći postaviti mjerljive ciljeve društveno odgovornog poslovanja primjenom SMART okvira • sudionice će moći prepoznati moguće izvore financiranja i izraditi prijedlog partnerstva kako bi se osigurala održivost projekta
<p>4. Učinkovito koristiti digitalne alate, praćenje (monitoring) i akcijsko planiranje</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudionice će moći odabrati i primijeniti digitalne alate za komunikaciju, vidljivost i transparentnost društveno odgovornog poslovanja • sudionice će moći koristiti standarde izvještavanja o društveno odgovornom poslovanju (npr. GRI, ESRS) za praćenje i vrednovanje učinka projekta • sudionice će moći izraditi i predstaviti akcijski plan društveno odgovornog poslovanja, uz promišljanje o osobnoj i organizacijskoj odgovornosti u sportu
<p>Ključne kompetencije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateško planiranje DOP-a - sposobnost osmišljavanja društveno odgovornih inicijativa koje su usklađene s ciljevima organizacije i potrebama zajednice. • Rodno inkluzivne prakse - sposobnost uključivanja načela rodne ravnopravnosti i raznolikosti u DOP projekte u sportu.

- **Uključivanje dionika** - vještine prepoznavanja, mapiranja i učinkovite suradnje s različitim dionicima.
- **Održivo upravljanje resursima** - sposobnost osiguravanja financiranja, formiranja partnerstava i dugoročne održivosti projekata.
- **Digitalne vještine za DOP** - sposobnost korištenja digitalnih alata za komunikaciju, praćenje/monitoring i izvještavanje.
- **Mjerenje učinka i izvještavanje** - sposobnost primjene relevantnih okvira (npr. GRI, ESRS) za vrednovanje i prikaz rezultata.
- **Etički i društveno odgovoran pristup** - usmjerenost na pravednost, transparentnost i odgovornost u upravljanju u sportu.
- **Suradničko rješavanje problema** - sposobnost učinkovitog timskog rada u rješavanju društvenih, okolišnih i etičkih izazova u sportu.

Metode učenja i metodologija postizanja ishoda učenja

Modul **Društveno odgovorno poslovanje u sportskom sektoru** provodi se kao strukturirani online program za učenje vlastitim tempom, osmišljen tako da razvija i **teorijsko razumijevanje i praktične vještine** primjene DOP načela u sportskim organizacijama. Metodološki pristup temelji se na aktivnom uključivanju sudionica, uz kombinaciju usvajanja znanja i zadataka usmjerenih na primjenu u praksi..

VRSTE SADRŽAJA I AKTIVNOSTI UČENJA

- Video lekcije: izlaganja stručnjaka, prezentacije s naracijom i kratka predavanja temeljena na studijama slučaja kojima se predstavljaju ključni pojmovi i praktični primjeri.
- Strukturirani tekstovi za čitanje: pažljivo odabrani članci, izvješća i ulomci iz relevantnih publikacija koji produbljuju razumijevanje teme.
- Infografike i vizualni materijali: sažeti prikazi složenijih procesa (npr. koraci u planiranju DOP-a, okviri za mapiranje dionika) koji olakšavaju razumijevanje i pamćenje sadržaja.
- Studije slučaja: stvarni primjeri iz sportskog sektora koji prikazuju uspješne DOP inicijative, uz pitanja i smjernice za analizu.

INTERAKTIVNE AKTIVNOSTI

- Pitanja za refleksiju: kratka pitanja koja potiču sudionice da novo znanje povežu s vlastitim iskustvom i kontekstom rada.
- DIY (uradi sam) aktivnosti: praktični zadaci poput izrade nacrtu DOP projekta, mape dionika ili prijedloga partnerstva.
- Interaktivni scenariji za donošenje odluka: vođene aktivnosti koje simuliraju stvarne DOP situacije i potiču primjenu okvira za donošenje odluka.
- Mogućnosti razmjene među sudionicama (po potrebi, ovisno o platformi): prostor za usporedbu pristupa, rješenja i refleksija s drugim sudionicama.

METODE VREDNOVANJA

- Pisani zadaci (samostalna vježba): Sudionice izrađuju kratke pisane refleksije ili analize studija slučaja kako bi primijenile ključne koncepte DOP-a. Ovi zadaci služe za samoprovjeru i ne ocjenjuju se.
- Završni projekt (DIY aktivnost): Sudionice osmišljavaju akcijski plan društveno odgovornog poslovanja za sportsku organizaciju, povezujući znanja i vještine iz svih cjelina. Projekt služi kao završna praktična vježba za zaokruživanje naučenog, uz mogućnost samoprocjene.
- Samoprocjena: Na kraju modula sudionice promišljaju o vlastitom napretku, stečenim kompetencijama i osobnom pristupu društveno odgovornom poslovanju u sportu kroz vođena pitanja za samoprocjenu.

DODATNI RESURSI

- Na kraju svake cjeline sudionice dobivaju odabran popis dodatnih tekstova, video materijala i otvorenih obrazovnih sadržaja kako bi proširile znanje izvan osnovnog sadržaja modula.
- Među njima su i poveznice na standarde izvještavanja o DOP-u (npr. GRI, ESRS), strategije održivosti u sportskom sektoru te alate za promicanje rodne ravnopravnosti, s ciljem poticanja daljnjeg profesionalnog razvoja.

USKLAĐENOST S ISHODIMA UČENJA

- Video lekcije, strukturirani tekstovi i vizualni materijali služe za usvajanje znanja o načelima DOP-a, rodno inkluzivnim praksama i strategijama uključivanja dionika.
- Studije slučaja, scenariji za donošenje odluka i DIY aktivnosti razvijaju vještine planiranja projekata, izgradnje partnerstava i primjene DOP-a u sportskom kontekstu.
- Pitanja za refleksiju i samoprocjena potiču razvoj stavova, uključujući etičku odgovornost, inkluzivnost i dugoročnu održivost.

CJELINA 1 | OSNOVE DRUŠTVENO ODGOVORNOG POSLOVANJA

U SPORTU

- **Podcjelina 1: Uvod u društveno odgovorno poslovanje u sportu**

Objašnjava temeljni koncept društveno odgovornog poslovanja, njegove početke i njegovu važnost u sportskom sektoru.

- **Podcjelina 2: Trostruka bilanca u praksi**

Usmjerena je na ljude, okoliš i profit kao temeljna načela djelovanja sportskih organizacija.

- **Podcjelina 3: Etičko upravljanje i utjecaj na zajednicu**

Ističe kako etično donošenje odluka utječe na povjerenje i dugoročni angažman zajednice.

- **Podcjelina 4: Okviri i standardi društveno odgovornog poslovanja**

Donosi pregled europskih i međunarodnih okvira i standarda DOP-a relevantnih za sport.

Cjeline /
podcjeline /
teme

CJELINA 2 | RODNA RAVNOPRAVNOST I INKLUZIVNE PRAKSE U

DOP-U

- **Podcjelina 1: Prepreke rodnoj ravnopravnosti u sportu**

Prepoznaje sustavne i kulturne izazove s kojima se suočavaju žene i nedovoljno zastupljene skupine.

- **Podcjelina 2: Uključivanje rodne ravnopravnosti, raznolikosti i inkluzivnosti**

Donosi praktične pristupe za integriranje načela ravnopravnosti i inkluzivnosti u osmišljavanje DOP aktivnosti.

- **Podcjelina 3: DOP inicijative koje vode žene**

Studije slučaja koje prikazuju projekte u kojima žene imaju ulogu liderica i pokretačica promjena.

- **Podcjelina 4: Jačanje uloge žena u donošenju odluka**

Praktični načini za osiguravanje aktivnog sudjelovanja žena u upravljanju DOP-om.

CJELINA 3 | DOP STRATEGIJA, UKLJUČIVANJE DIONIKA I

ODRŽIVA PARTNERSTVA

- **Podcjelina 1: Koraci u izradi DOP strategije**

Prikazuje kako uskladiti ciljeve DOP-a s potrebama organizacije i zajednice.

- **Podcjelina 2: Mapiranje i analiza dionika**

Donosi alate i metode za prepoznavanje ključnih dionika, njihova utjecaja i interesa.

- **Podcjelina 3: Izgradnja partnerstava i osiguravanje financiranja**

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Predstavlja strategije za pristup potencijalnim partnerima i osiguravanje dugoročne suradnje.</i> • Podcjelina 4: SMART ciljevi i rezultati <i>Primjena SMART okvira kako bi DOP projekti bili mjerljivi i usmjereni na stvarni učinak.</i> <p><u>CJELINA 4 DIGITALNI ALATI, PRAĆENJE I PROVEDBA DOP PROJEKATA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Digitalna komunikacija u DOP-u <i>Usmjerena je na korištenje digitalnih platformi za jačanje vidljivosti DOP-a, uključivanje dionika i veću transparentnost.</i> • Podcjelina 2: Okviri za praćenje i vrednovanje <i>Donosi jednostavne pristupe za praćenje napretka i učinka uz primjenu GRI-ja, ESRS-a i sličnih alata.</i> • Podcjelina 3: Izrada akcijskog plana <i>Prikazuje kako izraditi konkretan plan DOP projekta s jasno definiranim rokovima, proračunom i odgovornostima.</i> • Podcjelina 4: Promišljanje o odgovornosti u sportu <i>Potiče sudionice na promišljanje o osobnoj i organizacijskoj ulozi u promicanju društveno odgovornog poslovanja u sportu.</i>
References, resources, and specific additional learning/teaching materials required for the	<p><u>Knjige</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paramio-Salcines, J. L., Babiak, K., & Walters, G. (Eds.). (2013). <i>Routledge handbook of sport and corporate social responsibility</i>. Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203747537 2. McCullough, B. P., & Kellison, T. B. (Eds.). (2017). <i>Routledge handbook of sport and the environment</i>. Routledge. https://api.taylorfrancis.com/content/books/oa-

**implementation
of the module**

[mono/download?identifierName=doi&identifierValue=10.4324%2F9781315619514&type=webpdf](https://www.taylorfrancis.com/mono/download?identifierName=doi&identifierValue=10.4324%2F9781315619514&type=webpdf)

3. McCullough, B. P., Kellison, T. B., & Melton, N. (Eds.). (2022). *The Routledge handbook of sport and sustainable development*. Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/books/oa-edit/10.4324/9781003023968/routledge-handbook-sport-sustainable-development-brian-mccullough-timothy-kellison-nicole-melton>

Članci

4. Sheth, H., & Babiak, K. (2010). Beyond the game: Perceptions and practices of corporate social responsibility in the professional sport industry. *Journal of Business Ethics*, 91(3), 433-450. <https://doi.org/10.1007/s10551-009-0094-0>
5. Babiak, K., & Trendafilova, S. (2011). CSR and environmental responsibility: Motives and pressures to adopt green management practices. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 18(1), 11-24. <https://doi.org/10.1002/CSR.229>
6. Anagnostopoulos, C., Byers, T., & Shilbury, D. (2014). Corporate social responsibility in professional team sport organisations: Towards a theory of decision-making. *European Sport Management Quarterly*, 14(3), 259-281. <https://doi.org/10.1080/16184742.2014.897736>
7. Walker, M., & Kent, A. (2009). Do fans care? Assessing the influence of corporate social responsibility on consumer attitudes in the sport industry. *European Sport Management Quarterly*, 9(2), 203-219. <https://doi.org/10.1080/14660970903239905>
8. Djaballah, M., Hadj, T. B., & Ilahiane, M. (2017). Sponsoring and CSR strategies in sport: A literature review. *Sport Management Review*, 20(1), 1-13. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2016.09.004>

9. Rowe, K., Karg, A., & Sherry, E. (2019). Community-oriented practice in sport: A conceptual framework for strategic CSR in sport. *Sport Management Review*, 22(3), 301-313. <https://doi.org/10.1016/j.smr.2018.04.001>

Video materijali/podcasti

10. UN Women. (2019, June 26). *5 ways sport empowers women and girls* [Video].
YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=ZWJNMC6CSRs>
11. European Commission. (2019, May 17). *Gender equality in sport: Breaking down barriers* [Video].
YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=caT5y0qgFj0>
12. Sport Positive. (n.d.). *The Climate of Sport* [Podcast]. <https://www.sportpositive.org/podcast/>
13. GOALS. (n.d.). *The Business Case for Women's Sports* [Podcast].
Spotify. <https://open.spotify.com/show/5u4dxdZkYfHo3Ym7aTcNLS>

Časopisi

14. *European Sport Management Quarterly*. <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/17461391>
15. *Sport Management Review*. <https://www.sciencedirect.com/journal/sport-management-review>
16. *Journal of Business Ethics*. <https://link.springer.com/journal/10551>

Izvešća / Standardi / Okviri

17. International Olympic Committee. (2018). *IOC Gender Equality Review Project*. <https://olympics.com/ioc/news/ioc-gender-equality-review-project>

18. European Parliament. (2022). *Towards more gender equality in sport*. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_I_DA\(2022\)733641](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_I_DA(2022)733641)
19. European Commission. (2014). *Gender equality in sport: Strategic actions 2014-2020*. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0ff3d627-72ff-4b91-9bf3-d71f8c3c5bd8>
20. UNFCCC. (n.d.). *Sports for Climate Action Framework*. <https://unfccc.int/climate-action/sectoral-engagement/sports-for-climate-action>
21. Global Reporting Initiative. (2021/2024). *GRI Standards*. <https://www.globalreporting.org/standards/>
22. ISO. (2010). *ISO 26000: Guidance on social responsibility* (pregled). <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html>
23. ISO. (2012). *ISO 20121: Event sustainability management systems* (pregled). <https://www.iso.org/iso-20121-sustainable-events.html>
24. OECD. (2023). *OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct* (ažuriranje).
PDF: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2023/06/oecd-guidelines-for-multinational-enterprises-on-responsible-business-conduct_a0b49990/81f92357-en.pdf
25. European Union. (2022). *Corporate Sustainability Reporting Directive (EU) 2022/2464*. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>
26. EFRAG. (2023). *European Sustainability Reporting Standards (ESRS)*. <https://www.efrag.org/lab6>

27. UEFA. (2022). *Strength Through Unity-UEFA Sustainability Strategy 2030*. https://editorial.uefa.com/resources/0274-14f7cd400dad-5d9b27fa8507-1000/uefa_strength_through_unity_2022.pdf
28. FIFA. (2020). *FIFA Sustainability Strategy*. <https://digitalhub.fifa.com/m/1ac0b3fe9a3a1e4/original/p6bujjcz2n0nfi0ev4qs-pdf.pdf>
29. International Working Group (IWG) on Women & Sport. (2014). *Brighton plus Helsinki 2014 Declaration* (PDF). <https://iwgwomenandsport.org/wp-content/uploads/2022/04/BRIGHTON-PLUS-HELSINKI-2014-DECLARATION-ON-WOMEN-AND-SPORT.pdf>
30. Greenhouse Gas Protocol. (2004/2015). *Corporate Accounting and Reporting Standard* (Revised). <https://ghgprotocol.org/corporate-standard>
31. Green Sports Alliance. (n.d.). *Resources & Playbooks*. <https://greensportsalliance.org/resources/>
32. UEFA. (n.d.). *Carbon Footprint Calculator* (club/event tool). <https://www.uefa.com/nationalassociations/uefaonpurpose/news/027e-175219e5b0c1-04508cb21b53-1000--uefa-s-carbon-footprint-calculator-available-to-clubs/>
33. UN Global Compact, GRI & WBCSD. (2015). *SDG Compass: The guide for business action on the SDGs*. <https://www.undp.org/ukraine/publications/sdg-compass-guide-business-action-sdgs>

Digitalni tečajevi i platforme

34. Johan Cruyff Institute. (2025). *Course in Corporate Social Responsibility in Sport Online*.

	<p>https://johancruyffinstitute.com/en/programa/course-in-corporate-social-responsibility-in-sport-online/</p> <p>35. International Platform on Sport and Development. (2022). <i>Sport for Sustainable Development MOOC</i>. https://www.sportanddev.org/research-learning/courses</p> <p><u>Drugo (korisni izvori)</u></p> <p>36. Women in Sport (UK). (n.d.). <i>Research & insights hub</i>. https://womeninsport.org/our-research-and-insights/</p> <p>37. UEFA. (2023). <i>Circular Economy Guidelines for Football</i>. https://editorial.uefa.com/resources/027c-17116c03e076-2c3f36e926f9-1000/uefa_circular_economy_guidelines.pdf</p>
--	---

NAZIV MODULA	MODUL 5. PROMICANJE JEDNAKIH MOGUĆNOSTI ZA NAPREDOVANJE U KARIJERI U SPORTU
Ciljevi modula (i kratak opis modula)	<p>Cilj ovog modula je pomoći sudionicama u usklađivanju sportskih i akademskih/profesionalnih obveza, pružiti smjernice za izgradnju održivih karijera izvan sporta, pripremiti ih za prijelaze u liderske uloge unutar organizacija te im pomoći razumjeti ključne strukture unutar institucija koje doprinose uspjehu u obrazovnom i profesionalnom razvoju..</p> <p>Ključni sadržaji - ovaj modul obuhvaća napredovanje u karijeri u sportu kroz četiri perspektive - upravljanje dualnim karijerama, dugoročni razvoj karijere, planiranje nasljeđivanja i sustave institucionalne podrške, s naglaskom na prepreke i mogućnosti povezane s rodnom ravnopravnošću. Sadržaj se obrađuje kroz znanstvene teorije, primjere iz prakse i konkretne strategije za primjenu.</p> <p>Ciljevi modula - glavni ciljevi ovog modula su: 1. razviti razumijevanje ravnoteže između sportskih i akademskih/profesionalnih obveza 2. predstaviti alate za izgradnju održivih karijera izvan sporta 3. pripremiti</p>

	<p>sudionice za prijelaze u liderske uloge u sportskim organizacijama 4. istražiti strukture koje sportašicama pomažu da budu uspješne u obrazovnom i profesionalnom razvoju.</p> <p>Iskustvo učenja - sudionice će biti uključene u cjelovit proces učenja koji obuhvaća raznoliku kombinaciju prezentacija (video materijala), tekstualnih sadržaja i znanstvenih istraživanja. Uz vođene online materijale, na raspolaganju će im biti i različite mogućnosti za samostalno učenje putem knjiga i članaka, nakon čega slijede kvizovi za provjeru znanja. Dodatno, modul uključuje i više video materijala popraćenih zadacima za refleksiju koji sudionicama omogućuju dublje razumijevanje teme..</p>
Ključni pojmovi	<p><i>Upravljanje stresom, postavljanje ciljeva, komunikacijske vještine, planiranje karijere, cjeloživotno učenje, osobni branding, razvoj liderskih vještina, strateška komunikacija, etičko donošenje odluka, zagovaranje i inkluzivnost, donošenje odluka utemeljeno na podacima, interkulturalne kompetencije.</i></p>

Setovi ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Steći vještine za planiranje i podršku upravljanju dualnim karijerama na individualnoj razini. • Steći vještine upravljanja osobnim brendom i izgradnje učinkovitih mreža u sportu. • Razumjeti mogućnosti razvoja karijere i promjene u sportskom okruženju, uz uvažavanje načela ravnopravnosti i inkluzivnosti. • Razumjeti institucionalne okvire i važnost informiranog donošenja odluka.
Ishodi učenja	
<p>1. Steći vještine za planiranje i podršku upravljanju dualnim karijerama na individualnoj razini.</p> <ul style="list-style-type: none"> • razviti sposobnost analize osobnih sportskih i akademskih/profesionalnih ciljeva; 	

<ul style="list-style-type: none"> • razviti individualne strategije za postizanje ravnoteže između sporta i obrazovanja.
<p>2. Steći vještine upravljanja osobnim brendom i izgradnje učinkovitih mreža u sportu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • razviti sposobnost analize osobnih sportskih i akademskih/profesionalnih ciljeva; • razviti individualne strategije za postizanje ravnoteže između sporta i obrazovanja.
<p>3. Razumjeti mogućnosti razvoja karijere i promjene u sportskom okruženju, uz uvažavanje načela ravnopravnosti i inkluzivnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • procijeniti vlastiti potencijal za buduće uloge u sportu; • razviti plan za prijelaz u liderske pozicije unutar sportskih organizacija.
<p>4. Razumjeti institucionalne okvire i važnost informiranog donošenja odluka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati ključne institucionalne strukture podrške; • razviti individualnu strategiju za korištenje mreža podrške u postizanju uspjeha.
<p>Ključne kompetencije</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje vremenom i stresom • Komunikacijske vještine • Strateško planiranje i komunikacija • Umrežavanje • Etičko donošenje odluka • Razumijevanje politika • Informirano donošenje odluka
<p>Metode učenja i metodologija postizanja ishoda učenja</p>
<p>Metodologija je osmišljena kako bi podržala fleksibilno učenje vlastitim tempom, uz istodobno osiguravanje postizanja definiranih ishoda učenja. Struktura uključuje različite metode učenja, odabrane kako bi odgovorile na različite stilove učenja te potaknule dublje razumijevanje i praktičnu primjenu stečenog znanja.</p>
<p>VRSTE SADRŽAJA I AKTIVNOSTI UČENJA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Online predavanja

- Materijali za čitanje (znanstvena literatura, knjige i sl.)
- Vizualni materijali poput infografika i statističkih podataka
- Strukturirani sadržaji koji pružaju teorijske osnove i kontekstualno razumijevanje

INTERAKTIVNE AKTIVNOSTI

- „Uradi sam” (DIY) zadaci koji potiču aktivno eksperimentiranje i primjenu koncepata
- Primjeri iz prakse, poput intervjua i video materijala, koji povezuju teoriju i praksu
- Kvizovi koji učvršćuju znanje i pružaju neposrednu povratnu informaciju
- Aktivnosti međusobnog vrednovanja koje potiču suradničko učenje i kritičko promišljanje

METODE VREDNOVANJA

- Kvizovi za provjeru znanja uključeni su radi učvršćivanja usvojenog gradiva i pružanja neposredne povratne informacije te se provode na kraju svakog modula.
- Svaka cjelina završava ključnim naglascima, sažetkom i pitanjima za refleksiju koji dodatno učvršćuju znanje i omogućuju konsolidaciju sadržaja.
- Sudionice se potiču na samoprocjenu vlastitih vještina kako bi prepoznale svoje snage i područja za unaprjeđenje.

DODATNI RESURSI

- Materijali za čitanje (znanstvena literatura, knjige i sl.) koji podržavaju dublje učenje i daljnje istraživanje teme.

USKLAĐENOST S ISHODIMA UČENJA

- Online predavanja, materijali za čitanje i vizualni sadržaji podržavaju usvajanje znanja i razumijevanje konteksta.
- „Uradi sam” (DIY) zadaci, primjeri iz prakse i aktivnosti međusobnog vrednovanja podržavaju praktičnu primjenu, kritičko promišljanje i razvoj vještina.
- Kvizovi, sažeci i samoprocjena podržavaju učvršćivanje znanja i napredak sudionica prema definiranim ishodima.

CJELINA 1 | UPRAVLJANJE DUALNIM KARIJERAMA

Ova cjelina sudionicama pruža vještine potrebne za planiranje i podršku upravljanju dualnim karijerama na individualnoj razini, omogućujući prilagođeno usmjeravanje sportašica u usklađivanju sportskih obveza s obrazovanjem ili zaposlenjem..

- **Podcjelina 1: Prepoznavanje i promišljanje ciljeva dualne karijere u sportu i obrazovanju/radu.**

Ova podcjelina usmjerena je na samoprocjenu i postavljanje ciljeva u oba područja.

- **Podcjelina 2: Strateško planiranje za postizanje ravnoteže između sportskog i profesionalnog puta.**

Ova podcjelina obuhvaća alate i metode za izradu personalizirane strategije dualne karijere.

CJELINA 2 | DUGOROČNI RAZVOJ KARIJERE

Ova cjelina razvija sposobnost sudionica za upravljanje osobnim brendom i izgradnju učinkovitih profesionalnih mreža u sportskom okruženju, čime se povećava njihova vidljivost i otvaraju mogućnosti za razvoj karijere..

- **Podcjelina 1: Praktični alati za tranziciju u karijeri i dugoročno planiranje.**

Ova podcjelina usmjerena je na prepoznavanje i primjenu alata koji pomažu sportašicama u pripremi za život nakon sportske karijere.

- **Podcjelina 2: Izgradnja održivog karijernog puta izvan sportskih postignuća.**

Ova podcjelina naglašava strategije za dugoročnu održivost karijere, uključujući razvoj vještina, prilagodljivost i dugoročnu viziju.

	<p><u>CJELINA 3 PLANIRANJE NASLJEDIVANJA</u></p> <p><i>Ova cjelina pomaže sudionicama razumjeti kako se mogućnosti razvoja karijere u sportu mijenjaju, s posebnim naglaskom na ravnopravnost i inkluzivnost pri razmatranju različitih karijernih putova.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Samoprocjena i prepoznavanje liderskog potencijala u sportu. <i>Ova podcjelina usmjerena je na procjenu osobnih snaga, liderskih obilježja i spremnosti za preuzimanje liderskih uloga.</i> • Podcjelina 2: Planiranje razvoja karijere za liderske uloge u sportskim organizacijama. <i>Ova podcjelina obuhvaća izradu konkretnih strategija i putova za prijelaz na liderske pozicije.</i> <p><u>CJELINA 4 SUSTAVI INSTITUCIONALNE PODRŠKE</u></p> <p><i>Ova cjelina upoznaje sudionice s ključnim institucionalnim okvirima u sportu te naglašava važnost informiranog donošenja odluka u učinkovitom planiranju karijere i razvoju politika.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Mapiranje struktura institucionalne podrške u sportu. <i>Ova podcjelina usmjerena je na prepoznavanje i razumijevanje uloga ključnih organizacija, mreža i sustava koji podržavaju razvoj sportašica i prijelaze u karijeri.</i> • Podcjelina 2: Strateško uključivanje institucija za uspjeh u karijeri. <i>Ova podcjelina obuhvaća planiranje i primjenu pristupa suradnji s institucijama te korištenje institucionalne podrške za osobni i profesionalni razvoj.</i>
Literatura, izvori i dodatni materijali za	<p><u>Knjige</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, J. & McGlone, M.S. (2009). <i>Stereotype and social identity threat</i>. In T.D. Nelson (Ed.), <i>Handbook of prejudice, stereotyping, and</i>

**učenje i
poučavanje u
sklopu modula**

discrimination (pp. 153-178). 2nd edition. Psychology Press.

<https://doi.org/10.1037/0000168-000>

2. Druckman, J.M & Sharrow, E.A. (2023). *Equality unfulfilled*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781009338356>
3. Gillard, J. & Okonjo-Iweala, N. (2022). *women and leadership. Real lives, Real lessons*. The MIT Press.

Članci

1. UN Women. 11.7.2025. How to keep girls playing sport. <https://knowledge.unwomen.org/en/articles/explainer/how-to-keep-girls-playing-sport>
2. Quinaud, R.T. et al (2022). *The holistic development of talented sportspersons through dual-career*. Front. Sports Act. Living, Vol 4. <https://doi.org/10.3389/fspor.2022.929981>
3. Hartzell, A.C et al. (2018). *A Holistic Perspective on Women's Career Pathways in Athletics Administration*. Human Kinetics. Vol 22;2. 79-92. <https://doi.org/10.1123/jsm.2018-0127>
4. Nesseler C. et al (2020). *Head coach tenure in college women's soccer. Do race, gender and career background matter?* Sport in Society, Vol 24;6. 972-989.
5. Soler, S. et al (2016). *Implementing Gender Equity Policies in a University Sport Organization: Competing Discourses from Enthusiasm to Resistance*. Quest. Vol 69;2. 276-289.
6. Murray, H. (2022). *Female Leader's Experiences within Sport Organizations: A Thematic Analysis*. J Nurs Women's Health 6: 183. <https://doi.org/10.29011/2577-1450.100083>

Video materijali

1. Track talk, episode 2. (2024, July 26). *Lea Sprunger about mental health & dual career / a recap of a athletic season*. [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=OWSc5fBWS0c>

2. Careers in Sports (2020, June 26). *Career in Sports Coaching*. [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=jyLh2seXTnc>
3. TEDx Talks (2018, Apr 4). *The Science of Women's Leadership, Alexis Kanda-Olmstead*. [Video]. Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=FVzHBWoIGew>
4. TEDx Talks (2024, Feb 5). *Empowering Women Leadership from Home to the World, Pranayna KC*. [Video]. Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=I4GR2Q83iU>

Blogovi i dodatni materijali

1. Women business collaborative. 13.7.2025. The Power Of Presence: The Evolving Role Of Women In SPorts Leadership. <https://www.wbcollaborative.org/insights/the-power-of-presence-the-evolving-role-of-women-in-sports-leadership/>
2. International Olympic Committee. Career+. Balancing Sport and Education. <https://www.olympics.com/athlete365/app/uploads/2020/12/Athlete365-Career-BalancingSport-Education.pdf>

Dodatni online tečajevi

1. Coursera. Transformational Leadership for Inclusive Innovation. <https://www.coursera.org/learn/gender-analytics-transformational-leadership>
2. LinkedIn. Skills for Advancing as a Woman in Leadership. <https://www.linkedin.com/learning/paths/skills-for-advancing-as-a-woman-in-leadership>
3. Harvard University. Exercising Leadership: Foundational Principles. <https://pll.harvard.edu/course/exercising-leadership-foundational-principles>

	<p>4. The Open University. The athlete's journey: transitions through sport. https://www.open.edu/openlearn/health-sports-psychology/the-athletes-journey-transitions-through-sport/content-section-overview?active-tab=description-tab</p> <p>Popis izvora dodatno uključuje različite besplatne online tečajeve koje sudionice mogu koristiti kako bi proširile znanje o temama obuhvaćenima ovim modulom. Za praćenje online tečajeva potreban je uređaj s pristupom internetu i mogućnošću reprodukcije video sadržaja. Tečajevi su prikladni za učenje vlastitim tempom i omogućuju sudionicama da se detaljnije usmjere na one teme iz ovog modula koje ih najviše zanimaju.</p> <p>Materijal u PDF formatu „Balancing Sport and Education” Međunarodnog olimpijskog odbora (IOC) uključuje i zadatke za osobnu refleksiju i planiranje koje je moguće provoditi bilo gdje, pod uvjetom da je materijal preuzet na uređaj ili ispisan.</p>
--	---

NAZIV MODULA	MODULE 6: LEADERSHIP
Ciljevi modula (i kratak opis modula)	Ključni sadržaji: ovaj modul obrađuje inkluzivno liderstvo u sportu s naglaskom na strukturne prepreke, inkluzivne prakse i osobni razvoj liderskih kompetencija. Obuhvaća temeljne teorijske postavke transformacijskog i rodno osviještenog liderstva, primjere iz prakse sportskih organizacija te konkretne strategije za njihovu primjenu.

	<p>Modul se bavi i specifičnim izazovima s kojima se žene suočavaju u liderstvu u sportu, uključujući kulturne stereotipe, nedostatak ženskih uzora i sustavnu diskriminaciju, istodobno pružajući alate za razvoj autentičnih i inkluzivnih pristupa liderstvu.</p> <p>Ciljevi modula:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razviti kompetencije inkluzivnog liderstva prilagođene različitim sportskim okruženjima 2. Analizirati i adresirati strukturne i kulturne prepreke liderstvu žena u sportu 3. Osmisliti i provoditi rodno osviještene strategije liderstva 4. Poticati osobni razvoj liderskih kompetencija te autentične i inkluzivne pristupe liderstvu
Ključni pojmovi	<p><i>inkluzivno liderstvo, rodna ravnopravnost, transformacijsko liderstvo, psihološka sigurnost, nesvjesne pristranosti, strukturne prepreke, osnaživanje, pravednost, uzori, mentorstvo, samosvijest, emocionalna inteligencija, donošenje odluka, strateška vizija</i></p>

Setovi ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti osnove inkluzivnog liderstva u sportu • Prepoznati i adresirati rodno uvjetovane prepreke • Sudjelovati u osmišljavanju rodno osviještenih strategija liderstva • Razumjeti kako koristiti osobnu refleksiju za razvoj inkluzivnog liderstva
Ishodi učenja	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjeti osnove inkluzivnog liderstva u sportu <ul style="list-style-type: none"> • razumjeti načela, vrijednosti i ponašanja koja definiraju inkluzivno liderstvo u sportu; • primijeniti koncepte transformacijskog liderstva u stvarnim sportskim kontekstima. 	

2. Prepoznati i adresirati rodno uvjetovane prepreke
 - **razumjeti strukturne, kulturne i intersekcijske prepreke koje utječu na žene u liderstvu u sportu;**
 - **prepoznati pristranosti, diskriminatorna ponašanja i isključujuće prakse;**
 - **osmisliti početne mjere ili odgovore za adresiranje rodno uvjetovanih prepreka u sportskom okruženju.**

3. Sudjelovati u osmišljavanju rodno osviještenih strategija liderstva
 - **razumjeti strategije utemeljene na dokazima koje podupiru rodnu ravnopravnost u sportskim organizacijama;**
 - **razviti praktične inicijative ili politike koje promiču inkluzivnu organizacijsku kulturu;**
 - **izgraditi mreže i partnerstva koja podupiru održive rodno osviještene promjene.**

4. Razumjeti kako koristiti osobnu refleksiju za razvoj inkluzivnog liderstva
 - **kritički procijeniti vlastito leadersko ponašanje, vrijednosti i utjecaj;**
 - **razviti autentičan, vrijednostima utemeljen leaderski identitet;**
 - **izraditi osobni plan razvoja koji podupire kontinuiran razvoj leaderskih kompetencija u inkluzivnom okruženju.**

Ključne kompetencije

- **Inkluzivno liderstvo** - stvaranje sigurnog i osnažujućeg okruženja za sve članove tima
- **Samosvijest i refleksija** - kritičko propitivanje vlastitog stila liderstva i njegova utjecaja
- **Emocionalna inteligencija** - upravljanje emocijama i razumijevanje različitih perspektiva
- **Transformacijska vizija i komunikacija** - inspiriranje drugih prema ciljevima rodne ravnopravnosti
- **Strateško promišljanje i donošenje odluka** - analiza prepreka i osmišljavanje strategija utemeljenih na dokazima
- **Izgradnja partnerstava i aktivna podrška** - uključivanje saveznika i razvoj suradničkih mreža

- **Oснаživanje i razvoj drugih** - mentoriranje i razvoj članova tima
- **Otpornost i prilagodljivost** - suočavanje s izazovima uz zadržavanje usmjerenosti na ravnopravnost

Metode učenja i metodologija postizanja ishoda učenja

VRSTE SADRŽAJA I AKTIVNOSTI UČENJA

- Četiri MOOC tečaja za učenje vlastitim tempom koji povezuju sažete sadržaje s aktivnom primjenom, u skladu s načelima smislenog, poticajnog, mjerljivog, pristupačnog i skalabilnog učenja.
- Kratki video materijali stručnjaka ili animirani uvodni sadržaji za svaku podcjelinu, uz ilustrirane tekstove, infografike i radne listove za preuzimanje koji učvršćuju ključne modele.
- Poveznice na Konsolidirano izvješće projekta GENDERWISE i vanjske alate za dublje proučavanje teme.

INTERAKTIVNE AKTIVNOSTI

- Sudionice kroz cjeline od 1 do 4 napreduju redosljedom, pri čemu je svaka cjelina učenja (oko 45 minuta) podijeljena na 3 do 4 podcjeline koje prate slijed „pogledaj → istraži → primijeni → promisli”, kako bi se podržalo zadržavanje znanja i njegova primjena u praksi.
- Svaka podcjelina uključuje kratke „uradi sam” (DIY) izazove, simulacije donošenja odluka temeljene na scenarijima, stvarne studije slučaja inicijativa za rodnu ravnopravnost u sportu te vođena pitanja za refleksiju koja povezuju sadržaj s osobnim liderskim iskustvom.

METODE VREDNOVANJA

- Svaka podcjelina završava refleksijom.
- Završni kviz na kraju modula (10–20 pitanja) uključuje objektivna pitanja i kratke primijenjene odgovore uz neposrednu povratnu informaciju.
- Trake napretka, značke za završetak i opcionalne teme za raspravu pomažu održati kontinuitet u učenju, bez potrebe za provedbom uživo..

DODATNI RESURSI

- Rubrika s dodatnim sadržajima uključuje odabrane podcaste, članke iz stručnih časopisa i predavanja (u obliku TED talka) za dodatno istraživanje i produbljivanje teme.

USKLAĐENOST S ISHODIMA UČENJA

- Kratki video materijali, tekstovi za čitanje, infografike, radni listovi i povezani izvori podržavaju usvajanje znanja i razumijevanje ključnih modela liderstva.
- DIY mikroizazovi, simulacije, studije slučaja i pitanja za refleksiju podupiru razvoj vještina, primjenu u realnim kontekstima i prijenos naučenoga u osobnu lidersku praksu.
- Kontinuirani kvizovi i neposredna povratna informacija podupiru učvršćivanje znanja i napredak sudionica kroz cjeline učenja i cijeli modul.

**Cjeline /
podcjeline /
teme**

Ovaj modul strukturiran je u četiri cjeline učenja koje sudionice vode od osnova inkluzivnog liderstva u sportu do razvoja osobnih i organizacijskih strategija za rodnu ravnopravnost. Svaka cjelina povezuje teoriju, praksu i refleksiju kako bi podržala učinkovito učenje vlastitim tempom.

CJELINA 1 | OSNOVE INKLUZIVNOG LIDERSTVA U SPORTU

U ovoj cjelini sudionice će upoznati temeljna načela, vrijednosti i prakse koje definiraju inkluzivno liderstvo u sportu, uz razvoj samosvijesti i ključnih komunikacijskih vještina.

- **Podcjelina 1: Što je inkluzivno liderstvo u sportu**

Definicija, ključne značajke i vrijednost inkluzije u sportskom okruženju.

- **Podcjelina 2: Modeli transformacijskog liderstva**

Uvod u okvire transformacijskog liderstva uz praktične primjere.

- **Podcjelina 3: Emocionalna inteligencija i komunikacija**

Aktivno slušanje, empatija, psihološka sigurnost i vještine inkluzivne komunikacije.

CJELINA 2 | PREPOZNAVANJE I ADRESIRANJE RODNO UVJETOVANIH PREPREKA

U ovoj cjelini sudionice analiziraju strukturne, kulturne i sustavne prepreke liderstvu kod žena te razvijaju sposobnost prepoznavanja i primjerenog reagiranja na intersekcijske izazove u sportskom okruženju..

- **Podcjelina 1: Strukturne i kulturne prepreke u sportskom liderstvu**

Mapiranje organizacijskih i sustavnih prepreka napredovanju žena.

- **Podcjelina 2: Intersekcionalnost i višestruki identiteti**

Način na koji se rod, rasa i drugi identiteti međusobno preklapaju u sportskom okruženju.

- **Podcjelina 3: Suočavanje s pristranostima i diskriminacijom**

Praktične strategije djelovanja i postupci aktivnog promatrača.

- **Podcjelina 4: Izrada inkluzivnog akcijskog plana**

Od osviještenosti do promjene kroz vodeno akcijsko planiranje.

CJELINA 3 | OSMIŠLJAVANJE RODNO OSVIJEŠTENIH STRATEGIJA LIDERSTVA

U ovoj cjelini sudionice uče kako osmisliti i provoditi praktične strategije i politike utemeljene na dokazima koje potiču rodnu ravnopravnost u sportskim organizacijama i jačaju sudjelovanje žena..

- **Podcjelina 1: Strategije za rodnu ravnopravnost utemeljene na dokazima**

Pregled primjera dobre prakse i rješenja utemeljenih na istraživanjima.

	<ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 2: Transformacija organizacijske kulture <i>Mentorstvo, inkluzivno zapošljavanje i promjene politika.</i> • Podcjelina 3: Izgradnja mreža i aktivne podrške <i>Uključivanje saveznika i uspostava partnerstava.</i> • Podcjelina 4: Od strategije do održive promjene <i>Provedba i vrednovanje inicijativa za rodnu ravnopravnost.</i> <p><u>CJELINA 4 OSOBNA REFLEKSIJA I RAZVOJ INKLUZIVNOG LIDERSTVA</u></p> <p><i>U ovoj cjelini sudionice rade na kritičkoj samoprocjeni, razvijaju autentičan liderski identitet i oblikuju održive osobne planove razvoja usmjerene na dugoročni razvoj inkluzivnog liderstva.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Podcjelina 1: Samoprocjena i liderski utjecaj <i>Promišljanje o vlastitom liderskom ponašanju i utjecaju.</i> • Podcjelina 2: Izgradnja autentičnog liderskog identiteta <i>Samopouzdanje, liderstvo utemeljeno na vrijednostima i otpornost.</i> • Podcjelina 3: Održavanje razvoja i odgovornosti <i>Osobni planovi razvoja, mentorstvo i cjeloživotno učenje.</i>
Literatura, izvori i dodatni materijali za učenje i poučavanje u sklopu modula	<p>Materijali</p> <p>U nastavku se nalazi odabran, raznolik pregled preporučenih izvora koji služe kao podrška učenju i poučavanju u sklopu modula Liderstvo. Materijali su usklađeni s usmjerenjem modula na inkluzivno i rodno osviješteno liderstvo u sportu te su prikladni za online učenje vlastitim tempom.</p> <p><u>Knjige</u></p>

1. Kouzes, J. M., & Posner, B. Z. (2017). *The Leadership Challenge* (6th ed.). Wiley.
2. Krzyzewski, M. (Coach K). (2001). *Leading With the Heart: Coach K's Successful Strategies for Basketball, Business, and Life*. Warner Books.
3. Coyle, D. (2018). *The Culture Code: The Secrets of Highly Successful Groups*. Bantam.
4. Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The New Psychology of Success*. Random House.
5. Næss, H. E., & Svendsen, M. (2025). *Sport, Leadership, and Social Inclusion* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003527848>
6. Cunningham, G. B. (2023). *Diversity and Inclusion in Sport Organizations: A Multilevel Perspective* (5th ed.). Routledge.

Članci

1. Sotiriadou, P., & de Haan, D. (2019). Women and leadership: advancing gender equity policies in sport leadership through sport governance. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 11(3), 365-386.
<https://doi.org/10.1080/19406940.2019.1634628>
2. Lotfy, C., Bennis Bennani, Y., & Cornet, A. (2023). A meta-analysis of women professional evolution in sports leadership. *Problems and Perspectives in Management*, 21(3), 38-51.
3. Bradbury, S. (2025). Ethnic Diversity and Inclusion in Sports Leadership. *Experts in Sport Podcast*, Loughborough University.
<https://www.youtube.com/watch?v=CALS4rfDtC4>
4. Kwon, H. J., Kim, Y., & Jeon, J. (2024). How Does Interorganizational Inclusive Leadership influence Affiliated Sport Organization Employees? *Korean Journal of Sport Science*, 35(1), 72-89.
5. Storr, R., & Nicholson, M. (2023). Diverse and inclusive tennis governance: Threading inclusive leadership practices into director selection. *ITF Coaching Review*, 30(3), 461-474.

Izvješća i brošure

- GENDERWISE Project Consortium. (2025). *GENDERWISE Consolidated Report*. [Dostupno na platformi]
- Special Olympics. (2017). *Leadership Academy: Developing Inclusive Leadership Globally*.
- International Olympic Committee (IOC). (2020). *Equity, Diversity & Inclusion Strategy*.

Video materijali i podcasti

1. Messier, M.-K. (2023). *The Power of Equity in Sport* [TEDx Talk]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=70p08c5EJSc>
2. “Daily Practices of Inclusive Leaders.” (2024). YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=LUA-0miy3QE>
3. Loughborough University, Experts in Sport Podcast. (2025). *E84 - Ethnic Diversity and Inclusion in Sports Leadership*. <https://www.youtube.com/watch?v=CALS4rfDtC4>
4. “Sport is for Every Body” podcast by Inclusive Sport Design. (2025). <https://open.spotify.com/show/2NMchlJh445obVghaixL3>
5. AdaptX Podcast #059. *Coaching Strategies to Create Inclusive Environments*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=KzWmEhCkP9A>

Otvoreni obrazovni resursi i online tečajevi

1. Coursera. *Transformational Leadership for Inclusive Innovation*.
2. Special Olympics. *Leadership Academy: Inclusive Leadership eModules*. <https://resources.specialolympics.org/leadership-excellence/leadership-academy>

Časopisi

- *Sport Management Review*
- *International Journal of Sport Policy and Politics*

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Journal of Sport Management</i> • <i>Equality, Diversity and Inclusion: An International Journal</i> • <i>Sport in Society</i> <p><u>Drugi materijali i alati</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Radni listovi za samoprocjenu i izradu akcijskog plana (dostupni u sklopu modula). • Interaktivni video materijali s titlovima. • Infografike i sažeti vizualni prikazi ključnih modela i strategija liderstva.
--	---

Prilagodba iskustava učenja za osobe s invaliditetom

1. TEHNIČKE SPECIFIKACIJE RAZVOJA PLATFORME GENDERWISE USMJERENE SU NA USKLAĐENOST SA STANDARDIMA WCAG 2.1 RAZINE AA.

- Podrška za navigaciju tipkovnicom: svim interaktivnim elementima moći će se upravljati putem tipkovnice (npr. Tab, Shift+Tab, Enter, strelice).
- Vidljiv fokus: pri navigaciji tipkovnicom trenutno odabrani element bit će jasno vidljiv.
- Kompatibilnost na različitim uređajima: puna funkcionalnost i pristupačnost bit će osigurane na računalima, tabletima i mobilnim uređajima.
- Kontrast boja: tekst i grafički elementi imat će minimalni omjer kontrasta 4.5:1 kako bi se podržala čitljivost za korisnike s oštećenjima vida.
- Velik i prilagodljiv tekst: veličina teksta moći će se prilagoditi bez gubitka sadržaja ili funkcionalnosti.
- Prilagodljiv razmak u tekstu: povećanje proreda, razmaka između slova i razmaka između odlomaka bez gubitka sadržaja može poboljšati čitljivost osobama s disleksijom.
- Kompatibilnost sa čitačima zaslona: upotreba semantičkog HTML-a (ispravna upotreba naslova, orijentira i popisa).

2. RAZUMLJIVOST

- Jasni naslovi i oznake: svi naslovi, poveznice, gumbi i obrasci imat će opisne i nedvosmislene nazive.
- Prepoznavanje pogrešaka: obrasci će sadržavati jasne poruke o pogreškama i upute koje korisnicima pomažu u njihovu ispravljanju.

3. PRISTUPAČNOST DIZAJNA

- Dizajn prilagođen osobama s teškoćama u razlikovanju boja: informacije se neće prenositi isključivo bojom; prema potrebi će se koristiti i dodatni pokazatelji (npr. uzorci, ikone, oznake).
- Responzivan dizajn: platforma će biti u potpunosti prilagodljiva različitim veličinama i orijentacijama zaslona, bez narušavanja pristupačnosti.
- Dosljedna navigacija: izbornici i elementi rasporeda bit će ujednačeni na cijeloj platformi kako bi se smanjilo kognitivno opterećenje i povećala predvidljivost.

4. PRISTUPAČNOST MULTIMEDIJSKIH SADRŽAJA

- Video materijali: opremljeni titlovima, zatvorenim titlovima (CC) i vizualnim prikazima.
- Upravljanje audio i video sadržajem: sav sadržaj koji se automatski reproducira dulje od 3 sekunde imat će kontrole za pokretanje, pauziranje i zaustavljanje.
- Pristupačne poveznice: poveznice će biti jasno označene i strukturirane kako bi bile kompatibilne s čitačima zaslona.

5. PRISTUPAČNOST SADRŽAJA

- Jasan jezik / lako čitljiva verzija: koristiti jasan i jednostavan jezik.
- Alternativni tekst za slike: svakoj smisljenoj slici potrebno je dodati alternativni tekst (alt tekst).

- Odgovarajući fontovi za pristupačnost: odabrati jednostavne Sans Serif fontove koji su lako čitljivi i na zaslonu i u tisku (npr. Arial).
- Koristiti stilove naslova (Normal, Naslov 1, Naslov 2, itd.) kako bi se stvorila jasna struktura.
- Koristiti popise (grafičke oznake ili numeriranje) umjesto ručnog oblikovanja.
- Poveznice: koristiti opisni tekst poveznice, a ne URL adrese (npr. „Preuzmite izvješće” umjesto „https://...”). Također, potrebno je osigurati da poveznice budu podcrtane te jasno razlikovane bojom i stilom.
- Provjera pristupačnosti: koristiti ugrađeni alat za provjeru pristupačnosti u Wordu: Otvoriti karticu Pregled → Provjeri pristupačnost. Alat će označiti poteškoće i ponuditi smjernice (npr. nedostajući alt tekst, problemi u strukturi tablica i sl.).
- Multimodalna isporuka informacija: osnovni sadržaj modula prikazan je u više formata - tekst, audio/video i grafika - kako bi svaka polaznica mogla odabrati kanal koji joj najviše odgovara.

6. OPERATIVNI ASPEKTI

- Izjava o pristupačnosti: na platformi će biti javno dostupna izjava koja opisuje funkcionalnosti pristupačnosti i predanost osiguravanju pristupačnog korisničkog iskustva.
- Revizije pristupačnosti: provodit će se ručne i automatizirane revizije pristupačnosti kako bi se osigurala trajna usklađenost i kontinuirano unaprjeđenje.
- Mehanizam za povratne informacije: korisnicima će biti omogućeno prijavljivanje poteškoća povezanih s pristupačnošću i predlaganje poboljšanja (npr. putem upitnika).
- Smjernice i kontakt za podršku: bit će dostupne jasne informacije o tome kome se obratiti za individualne prilagodbe ili tehničku podršku, kako bi sve polaznice po potrebi mogle zatražiti dodatne prilagodbe.